

صورت مشروح

مذاكرات مجلس

بالضمان متن قوالين

پنجشنبه ٢٤ مهر ١٣١٤

شماره مسلسل - ٧٠٧

قیمت اشتراك } سالیانه
داخه : ٢٥ ريال
خارجه : ١٠٠ ريال
تک شماره : دو ريال

مطبعة مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس پنجشنبه ۲۴ مهر ۱۳۱۴

فهرست مطالب

۱) تصویب صورت مجلس	۵) شور دوم قرارداد اقامت و تجارت و بحریهائی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی
۲) اعلام نتیجه استخراج آراء کمیسیون های نه گانه	۶) شور دوم قرارداد های دفع آفات و مبارزه ملخ و صغی بیطاری بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی
۳) تصویب ۴ فقره مرخصی	۷) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
۴) تقدیم لایحه مالیات نطق و بنزین از طرف آقای وزیر مبالغه و تصویب آن	

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر ریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس پنجشنبه هفدهم مهر را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - آقای بهبهانی کو با مریض بوده اند و اجازه داشته اند. آقای دکتر ادهم هم اجازه خواسته بودند و باید اصلاح شود. در صورت مجلس نظری نیست (گفته شد - خیر)

صورت مجلس تصویب شد

[۲ - اعلام نتیجه استخراج آراء کمیسیونهای نه گانه]

رئیس - صورت اعضاء کمیسیون ممرض مجلس میرسد :

ریاست مجلس شورای ملی

نتیجه استخراج آراء منتخبه در جلسه ۱۷ مهر ماه ۱۳۱۴ راجع بانتخاب ۱۸ نفر آقایان اعضاء کمیسیون قوانین

عدلیه بقراری است که ذیلا ممرض میرسد.

عده حاضر موقع اعلام اخذرای ۱۱۳ نفر

عده آراء مأخوذه ۱۱۲

حائزین اکثریت

آقایان: جشیدی - همراز - کاشانی - ملک مدنی - دکتر

قرنل ابانغ - سلطانی شیخ الاسلامی - مؤید احمدی - ایقوانی

احتمام زاده - رهبری - سید احمد بهبهانی - دکتر جوان

مولوی - رضوی - طباطبائی دیبا - نقابت - جهانشاهی - منصف

عین مذاکرات مشروح بیست و ششمین جلسه از دوره دهم تقنینیه (مطابق تکرار ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر لقمان - اسکندری - ارباب کبیر و شامخ

غائبین بی اجازه - آقایان : قزوینی - دکتر انام - بهبهانی - شهابنگ - مندل - پروچردی - پارسا - ناصری - میرزائی - انبال

دیپلوماتیکان بی اجازه : آقایان - احتشامزاده - وکیل - اعظم رنگه - مهدوی شرامانی - دکتر سیمین

کمیسیون معارف

عده حصار در موقع اعلام اخذ رأی ۱۱۵ نفر
عده آراء مأخوذه ۱۱۱ رای

حائزین اکثریت

آقایان: دکتر ضیاء - دکتر سنک - نویخت - مؤید تائی
سلطانی - لبقوانی - علوی سبزواری - موسی مرآت -
قریبیت - ساکینیان - صفوی - اورنگ - آزادی - دکتر
اهری - وثوق - روحی - دکتر غنی - دکتر طاهری

کمیسیون قوانین مالیه

عده اعضاء حاضر موقع اعلام اخذ رأی ۱۱۲ نفر
عده آراء مأخوذه ۱۱۰ رای

حائزین اکثریت

آقایان: دادور - اعتبار - هزار جربی - مسعودی
خراسانی - دهستانی - امیر ابراهیمی - فزونی - صفاری
مؤید قوامی - محمد وکیل - رفیعی - حمزه تاش - نائینی
معتضدی - زوار - مجدد ضیائی - هیدر سهرابی -
مرتضی امین

کمیسیون اقتصاد ملی

عده حصار در موقع اعلام اخذ رأی ۱۱۴ نفر
عده آراء مأخوذه ۱۱۴ رای

حائزین اکثریت

آقایان: کازرونیان - نیکپور - فرشی - نمازی - کاشف
نراقی - طهرانچی - پارسا - لاریجانی - طالش - صادقی
هدایت - مشیری - مهدوی - نواب - سمیعی - افشار
مخیط

آقای علی وکیلی در درجه نوزدهم حائز اکثریت
هستند

رئیس - آقای طهرانچی از عضویت کمیسیون اقتصاد
ملی استعفا کرده اند و بجای ایشان آقای وکیل برتبی که بود
انتخاب شدند مجلس هم اگر موافقت دارد همینطور باشد
(صحیح است)

کمیسیون داخله

عده حصار موقع اعلام رأی ۱۱۶ نفر - عده آراء

دهندگان ۱۱۲ - حائزین اکثریت آقایان:

دکتر احتشام - خواجه نوری - صفاری - نیرومند -
گودرزی - جرجانی - شجاع - اردبیلی - ملک زاده آملی -
امیر ابراهیمی - جلالی - مزدهی - ملابری - حیدری -
ارکانی - مصباح - شهابنگ - اسکندری

کمیسیون طرق

عده حصار در موقع اخذ آراء ۱۱۵ نفر عده آراء
مأخوذه ۱۱۴ - حائزین اکثریت آقایان:

افخمی - نفع الاسلامی - اعتصامزاده - مزدهی - خواجوی
سمیعی - مهدوی - پالیزی - دکتر ملک زاده - مقدم -
طالش - آصف

رئیس - آقای آصف

فرج الله آصف - عرض کنم در جلسه قبل بنده ملتفت
شدم آقایان محترم در نظر گرفته اند در جزو هیئتی که برای
کمیسیون امور خارجه منتخب میشود یکی بنده باشم و
به اغلب آقایان عرض کردم بواسطه کسالت مزاجی بیشتر
وقت بنده صرف معالجه میشود و استعفا کردم بجای بنده
کس دیگری را بنویسند معلوم میشود استعفا بنده مورد
قبول واقع نشده و آقایان اظهار لطف فرموده اند پس از
عرض تشکر عرض میکنم چون این کمیسیون از کمیسیونهای
مهمه است و شاید بنده بواسطه کسالت موفق نشوم بطوریکه
باید انجام وظیفه کنم لهذا از عضویت این کمیسیون استعفا
میکنم

کمیسیون نظام

عده حصار موقع اعلام اخذ رأی ۱۱۰ نفر عده آراء
مأخوذه ۱۱۰ رای حائزین اکثریت:

آقای مرآت اسفندیاری آقای مقدم آقای فتوحی آقای
حبیبی آقای اعظم زنکنه آقای پالیزی

کمیسیون پست و تلگراف

عده حصار موقع اعلام اخذ رأی ۱۱۰ عده آراء
مأخوذه ۱۱۰ رای حائزین اکثریت:

آقای ارباب کینسرو آقای بیات ماکو آقای محیط آقای
حاج علاءالدین ملک آقای شهابنگ آقای پنداری

[۳- تصویب چند فقره مرخصی]

رئیس - آقایان لطف فرمایند که هیئت رئیسه شان
را امروز معین کنند که کارهای کمیسیونها بتعویق نیفتد
عجالة چهار فقره مرخصی بمرض مجلس
میرسد:

خبر مرخصی آقای هدایت

آقای علیقلی هدایت بواسطه کسالت و لزوم مسافرت
بارویا برای معالجه بر حسب تصدیق و تجویز اطباء معالج
تقاضای سه ماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده اند کمیسیون
عراض با تقاضای ایشان موافقت نموده اینک خبر آنرا
تقدیم مینماید

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای نمازی

آقای نمازی بواسطه گرفتاری شخصی که در شیراز
داشته اند تقاضای بیست روز مرخصی از تاریخ دوم شهریور
نموده اند و کمیسیون با تقاضای ایشان موافقت نموده اینک
خبر آنرا تقدیم مینماید

رئیس - موافقت با مرخصی آقای نمازی قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای پارسا

آقای پارسا برای اصلاح امور شخصی تقاضای ده روز
مرخصی از تاریخ ۱۷ مهر نموده و کمیسیون با این تقاضا
موافقت نموده اینک خبر آنرا تقدیم مینماید

رئیس - موافقت با مرخصی آقای پارسا قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای شهابنگ

آقای شهابنگ بواسطه گرفتاری که داشته اند در جلسات
۲۰ شهریور جلسه اول ضمن ماه ۱۳۱۴ قیام

بوده اند و تقاضای اجازه نموده اند کمیسیون عراض با
تقاضای ایشان موافقت نموده اینک خبر آن را تقدیم
می نمایم

رئیس - موافقت با مرخصی آقای شهابنگ قیام
فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. اگر اجازه میفرمائید چند دقیقه
تنفس داده شود و آقایان هیئت رئیسه شان را معین کنند
و دو کمیسیون خارجه هم يك کاری هست بلکه امروز بتوانیم
حاضر کنیم

(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله سه ربع
ساعت مجدداً تشکیل گردید)

[۴- تقدیم لایحه مالیات لفظ و بنزین از طرف آقای وزیر مالیه و تصویب آن]

رئیس - آقای وزیر مالیه فرمایشی دارند؟

وزیر مالیه - در وقتی که امتیاز جدید نفت جنوب
داده شد در ضمن یکماده دولت کمپانی را متمهد کرد باینکه
در ولایت کرمانشاه اقدام و عمل کند نفت استخراج کنند
و البته منظور از این ماده این بود که معادن نفت در قسمت
مسجد سلیمان و تصفیه خانه های آبادان خیلی فاصله دارد
با بسیاری از فستهای مرکزی و شمالی و باید در فستهای
وسط مملکت که نزدیکتر است بسایر نقاط مملکت این دستگاه
نفت به راه بیفتد که کرابه زیاد تحمیل به جنس نشود و
قیمت نفت و بنزین را پائین بیاورد خالا آن عمل بطوریکه
آقایان اطلاع دارند به نتیجه رسید و تصفیه خانه (بالشکاه)
کرمانشاه هم افتتاح شد و نفت قسمت کرمانشاه بمرکز و
سایر نقاطی که مناسبتر است از حیث نزدیکی آنها خواهد
رفت و قیمت نفت و بنزین هم يك تنزل خیلی مخصوص پیدا
خواهد کرد و البته دولت هم سعی میکند عوایدی را که
وضع میکند و وصول خیلی سهل باشد و همین مناسبت
کننده یا هیچ نباشد یا خیلی کم محسوب باشد و همین مناسبت
هم خیال کردیم در اینموقع از این تنزل يك قسمتی را به
نفع خزانه مملکت بطور مالیات بگیریم و لایحه که الان تقدیم

میکنم بطوری که در فراکسیون هم آقایان عرض کردم در این زمینه است تقریباً نصف آن تنزلی که داده میشود اینجا مالیات وضع شده و باز نفت از برای مصرف کنندگان قیمتش پایین خواهد آمد و ضمناً یک مشکلی هم که پیدا شده بود این است که در جلسه چند ماه قبل در سال ۱۳۱۳ و قی که قانون مالیات نفت و بنزین و الغاء مالیات حق الثبت اتوموبیل بمجلس آمده بود البته از آن ساعتی که قانون در مجلس مطرح شد (در مجلس علی) تا وقتی که تصویب شد یک چند ساعتی گذشت و اشخاصی بخیال سوء استفاده افتادند و فوراً رفتند و مقداری نفت و بنزین با کمیابها معامله کردند. البته نباید گذاشت که یک حس سوء استفاده عملی شود و نباید گذاشت که یک اشخاصی بیایند و از قانون این استفاده نامشروع را بکنند و از مصرف کنندگان هم آن پول را بگیرند و آن پول هم به خزانه دولت نرسد در آن موقع اقدام شد و آن جنس هائی که تحویل نشده بود مشمول مالیات قرار دادیم بطوری که قانون هم حکم میکرد ولیکن بطوریکه هنوز هم بعضی از آن گفتگوها باقی بود برای اینکه آن بیت سوء خاتمه داده شود این است که در اینجا یک تبصره پیش بینی شده است و خواستیم که فوری جلوگیری کنیم که آن اشخاص دست ازها و از آن اشخاص بردارند و کمابیکه بایستی این مالیات را بدهند بپردازند و بدانند که وقتی مالیاتی را دولت از مردم میکشد از برای اینست که صرف مردم بکنند (صحیح است) امروز همه آقایان می دانند که آنچه گرفته میشود از این دست از آن دست بنفع مردم خرج میشود و بایستی در این مواقع سوء استفاده نکنند بنفع شخصی. و البته همانطور که آقایان در فراکسیون تصدیق کردند این مطلب فوریتش به اندازه است که برای اینکه جلوگیری از این سوء استفاده شود باید بقید دو فوریت تصویب شود.

مجلس شورای ملی

خاطر نمایندگان مسبوق است که در قانون امتیاز نفت شرکت نفت انگلیس و ایران مکلف باشند استخراج نفت از مازندران

مالیات مقرر در قانون مزبور را به فروشنده بپردازد اگر چه نسبت به این قبیل معاملات از محاکم حکم صادر شده باشد.

(ب) - تشخیص نمایندگان مذکور در این ماده و در قسمت الف این تبصره بموجب نظامنامه وزارت مالیه خواهد بود.

ماده سوم - این قانون از صبح پنج شنبه ۲۴ مهر ماه ۱۳۱۴ اجرا میشود.

رئیس - فوریت مطرح است (مخالفی نیست) آقایانیکه با فوریت اول موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. فوریت دوم مطرح است (مخالفی نیست) موافقین با فوریت دوم قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات است (مخالفی نیست) رای گرفته می شود بورود در شور مواد موافقین قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

ماده اول - از تاریخ اجرای این قانون مالیات بنزین و نفت لامپا و مواد مشابهی که بمصرف سوخت موتورهای احتراق داخلی میرسد بمیزان ذیل گرفته خواهد شد

از هر لیتر بنزین و نفت لامپاسی دینار - از سایر مواد مشابهی که بمصرف سوخت موتورهای احتراق داخلی میرسد مانند نفت دیزل (دیزل اویل) نفت گاز (گاز اویل) هر لیتر ده دینار

رئیس - موافقین با ماده اول قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم

ماده دوم - کلیه مواد نفتی موجود در دست تولید

کنندگان و وارد کنندگان و نمایندگان آنان از تاریخ اجرای این قانون مشمول مالیات در فوق است اعم از این که نسبت به آنها معامله قبل شده یا نشده باشد معاملاتی که جنس موضوع آن قبل از تاریخ اجرای این قانون تحویل نشده فقط در صورتی قابل اجراست که خریدار مالیات آنرا بموجب این قانون بفروشنده بپردازد.

تبصره - الف - معاملاتیکه بین تولید کنندگان یا وارد

کنندگان مواد نفتی و یا نمایندگان آنها و مصرف کنندگان

قبل از تاریخ تصویب قانون مالیات نفت و بنزین مصوب ۱۵

آذر ۱۳۱۳ واقع شده ولی جنس آن تا موقع تصویب آن

قانون تحویل نگردیده مشمول مالیات بوده و فقط در صورتی

باید قابل اجراء شناخته شود که خریدار مالیات مقرر در

قانون مزبور را بفروشنده بپردازد اگر چه نسبت باین قبیل

معاملات از محاکم حکم صادر شده باشد.

ب - تشخیص نمایندگان مذکور در این ماده و در

قسمت الف این تبصره بموجب نظامنامه وزارت مالیه

خواهد بود.

رئیس - آقای دکتر جوان

دکتر جوان - در این قانون راجع باینکه قید شده است

که خریدارها باید مالیات را بفروشنده ها بپردازند قید

شده است که اگر احکامی هم از محاکم صادر شده باشد باز

هم باید بپردازند این چون مطلق بود خواستم آقای وزیر

مالیه توضیح بدهند که مقصود از احکام چیست ممکن است

راجع بمالیات سابق صادر شده باشد یا راجع به عوائد و

مالیاتهای که در نتیجه تصویب این قانون گذشته و نسبت

بآن احکام صادر شده اگر راجع به احکامی است که در نتیجه

مالیات سابق صادر شده و نتیجه حکم اجرا شده است و

تصفیه شده است موضوع آنقدر قابل نخواهد که ما اثر

احکام را از بین ببریم ولی اگر تصور هم بکنیم راجع بمالیات

امروزی باشد شاید راجع باین قسمت باشد که اگر هم

حکمی صادر شده باشد بی اثر شود یعنی خریدار بپردازد

کان میکنم راجع بمالیات امروزی محتاج نباشیم زیرا وقتی که گذشت که خریداران باید مالیات را بفروشنده بپردازند وقتیکه گفته شد دیگر در محاکم غیرممکن است که موضوع مطرح شود و محاکم بیایند برخلاف این ماده که صریح است حکمی صادرکنند

وزیر مالیه - بنده از طرز فکر و نیتی که نماینده محترم را وادار کرد که این اظهار را بکنند خیلی خوشوقتم دلسوزی بحال احکام ؟ (خنده نمایندگان) بالاخره يك حکم بیچاره بوجود آمده بیک مرحله از عمرش رسیده بعد بگوئیم که نه با يك تغییری که این قانون وارد میکند در يك مراحل بالاتر آن احکام را جور دیگر تعبیر میکنند و يك امر تبه جوانمرد گش میکنند البته این خیلی دلسوزی دارد ولی آقا بنده مسؤول مالیه مملکت هستم بنده در ضمن عرایضی که در فرا کسیون خدمت آقایان عرض کردم . عرض کردم که اگر اقدام شدیدی که در آن موقع فوراً کردیم نبود قریب صد هزار تومان بما ضرر خورده بود خیال نکنید این يك رقمی است که بی حساب میگویم خیر نزدیک بتحقیق قریب صد هزار تومان عایدات دولت را چند نفر استفاده چی میخواستند ببرند و جلو را گرفتیم بعد هم بعضی اشخاص قناعت نکردند و دنبال هم کرده اند حالا بعضی ها دیدند که يك کاری می خواستند بکنند نشد خوب سود نبرده در جهان بسیار است . آنها گفتند خیلی خوب تازه رفتند سراغ محکمه حکم صادر کردند ولی اگر حکم از تمام مراحل گذشته بود بنده نمیآوردم و لکن اگر يك حکمی در يك مرحله رفت و در مراحل دیگر تمام نشده باشد و بنده راه داشته باشم که جلوگیری از سوء استفاده بکنم خواهم

کرد و میگویم که باید محاکم متوجه شوند که آن احکامی که قبلاً داده شده است و وقتی مجلس وقتی قوه مقننه آنها را قابل اجرائی شناسد و میگویند که باید مالیاتش را بدهند همانطوریکه قانون معین کرده بوده است باید محاکم رعایت این ترتیب را بکنند و نگذارند این حکم از تمام مراحل بگذرد این چه عیبی دارد آقا بگذارید این فکر استفاده کردن از يك اطلاعی که یکساعت پیش يك کسی پیدا کرده است برای اینکه در مجلس جزء تماشاجی بوده است یا بکنفر از خارج بهش اطلاع داده از بین برود واقماً خوشوقتی از نیتی که شما را وادار به آن دلسوزی کرده است این است که خیال میکنم بگذارید همانطور که بنده تشخیص کرده ام فکر سوء استفاده را در مردم بکشید (صحیح است)

رئیس - موافقین با ماده دوم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده سوم قرائت میشود

ماده سوم - این قانون از صبح پنجشنبه ۲۴ مهرماه ۱۳۱۴ اجرا میشود

رئیس - موافقین با ماده سوم برخیزند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد . شور در کلیات ثانی است (مخالفی نیست) رأی گرفته میشود بمجموع مواد با ورقه آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمد یکصد و پنجاه ورقه سفید شمار شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۱۲۲ نفر با اکثریت ۱۰۵ رأی تصویب شد *

- اسامی رای دهندگان - آقایان : ابراهیمی ریگی - افشار - دربان - ملک مدنی - جلالی - محمد تقی طباطبائی - عباس مسعودی - سید کاظم یزدی - صادقی - هدایت - نثار الاسلامی - نیکبور - نواب یزدی - دکتر لقمان نهورای - مخبر فرمند - فتوحی - ابدی - نازی - دکتر سمعی - دستانی - چیدری - هزار جریبی - کالی - ازگانی - نوبخت - ایزدی - علوی - دکتر سنک لیقوانی - روحی - دکتر ادبم - نائینی - شجاع - طهرانچی - دکتر طاهری - طباطبائی دیا - مولوی - احتشامزاده - دهستانی - خواجه نوری - دادور - مقدم - مؤید احمدی - مرتضی امین - فرشی - زوار - آزادی - علی مؤید - کیخسرو شاهرخ - طالبان خان - بابری - بهرآب اسفندیاری - جرجانی - انوشیروانی - مسعودی خراسانی - رضوی - کوردزی - اعتبار - احتشامزاده کفائی - منتصم سنگ - پناهی - خواجوی - دکتر فنی - نیرومند - موسی سرآت - ازدیلی - ملابری - دکتر ملک زاده - مصباح فلطینی - دکتر احتشام - افغنی - اسکندری - منتضدی - نقابت - تربیت - سلطانی شیخ الاسلامی - شاهرودی - مؤیدقوامی - دکتر قولی - پات - ملک - حسن مهدوی - بهرآب با آگینان - امری - دبیر - بهرآب - محمد شهبانی - مؤیدی - صیغاری - آصف دولتشاهی - حبیبی - منتصف - دکتر جوان - اورنگ - کازرونیان - پارسا - اعظم زنگنه - کاشف - صفوی - محیط - ملکزاده آملی - ترانی - امیر ابراهیمی - قزوینی

[۵ - شور ثانی قرار داد اقامت و بحرییمائی و تجارت بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی]

رئیس - شور دوم قرار داد اقامت و تجارت و بحرییمائی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه در تاریخ ۲۴ بهر ماه ۱۳۱۴ لایحه نمبر ۲۴۶۳۲ دولت راجع بقرار داد اقامت و تجارت و بحرییمائی بین دولت شاهنشاهی و دولت اتحاد جماهیر شوروی را برای شور دوم مورد مطالعه قرار داده و چون اعتراضی در موقع شور اول نرسیده لذا کمیسیون عین خبر اولیه خود را تأیید نموده و اینک خبر آن را برای تصویب بمجلس تقدیم مینماید

رئیس - در مواد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ اعتراضی نرسیده است همچنین در پرتکل اختتامیه و مراسلات ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ اعتراضی نرسیده است در کلیات ثانی اعتراضی نرسیده است ماده واحده قرائت میشود

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهد نامه اقامت و تجارت و بحرییمائی منعقد بین دولت شاهنشاهی و دولت اتحاد جماهیر شوروی مشتمل بر هجده ماده و یک پرتکل اختتامیه و هشت فقره مراسلات متعاطیه ضمیمه آن را که در تاریخ ۴ شهریور ۱۳۱۴ مطابق ۲۷ اوت ۱۹۳۵ امضا شده تصویب مینماید

رئیس - آقایانیکه با ماده واحده دولت موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

[۶ - شور دوم قرار داد دفع آفات و مبارزه ملخ و صحرای بیطاری بین ایران و دولت شوروی]

رئیس - شور دوم عهدنامه منعقد بین دولت ایران و اتحاد جماهیر شوروی راجع بدفع آفات و مبارزه با ملخ

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه در تاریخ ۲۴ مهرماه ۱۳۱۴ لایحه نمبر ۲۴۶۳۴ دولت راجع بقرار داد های مبارزه با ملخ و امراض نباتی و قرار داد صحرای بیطاری بین دولت

شاهنشاهی و دولت اتحاد جماهیر شوروی را برای شور دوم مطرح نموده و چون اعتراضی در شور اول نرسیده بود لذا کمیسیون خبر اولیه را تأیید نموده و عین آنرا برای تصویب مجلس تقدیم مینماید

رئیس - قرار داد مبارزه ملخ در نواحی سرحدی مطرح است . در مواد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ اعتراضی نرسیده است در کلیات ثانی نیز اعتراضی نرسیده است بمجموع مواد فوق رأی گرفته میشود آقایانیکه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . قرار داد دفع آفات و مبارزه با امراض نباتی مطرح است در مواد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و همچنین در مراسله ۱ و ۲ اعتراضی نرسیده است در کلیات ثانی نیز اعتراضی نرسیده است بمجموع مواد فوق رأی گرفته می شود موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

[۷ - شور دوم قرار داد صحرای بیطاری بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی]

رئیس - قرار داد صحرای بیطاری مطرح است در مواد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ اعتراضی نرسیده است همچنین در پرتکل و نمونه اول و دوم اعتراضی نرسیده است در کلیات ثانی نیز اعتراضی نرسیده است بمجموع مواد فوق رأی گرفته میشود موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . ماده واحده قرائت میشود : ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد مبارزه با ملخ در نواحی سرحدی مشتمل بر هشت ماده و قرار داد دفع آفات و مبارزه با امراض نباتی مشتمل بر پنج ماده و

دو مراسله متعاطیه و قرارداد صحی بیطاری مشتمل بر بیست و چهار ماده و يك پرتکل و دو نمونه ضمیمه آنرا که در تاریخ ۴ شهریور ۱۳۱۴ مطابق ۲۷ اوت ۱۹۳۵ امضاء شده تصویب مینماید.
رئیس - موافقین با ماده واحده قیام فرمایند. (اغلب قیام نمودند) تصویب شد.

[۷- موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]
رئیس - اگر تصویب می فرمائید مجلس را ختم کنیم جلسه آقیه روز پنجشنبه اول آبان سه ساعت قبل از ظهر دستور لوائیحی که حاضر میشود
(مجلس نیمساعت قبل از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

اصلاح قانون مالیات نפט و بنزین

ماده اول - از تاریخ اجرای این قانون مالیات بنزین و نפט لامپا و مواد مشابهی که بمصرف سوخت موتورهای احتراق داخلی میرسد بمیزان ذیل گرفته خواهد شد.

از هر لیتر بنزین و نפט لامپا سی دینار - از سایر مواد مشابهی که بمصرف سوخت موتورهای احتراق داخلی میرسد مانند نפט دیزل (دیزل اویل) نפט گاز (گاز اویل) هر لیتر ده دینار

ماده دوم - کلیه مواد نفتی موجود در دست تولید کنندگان و وارد کنندگان و نمایندگان آنان از تاریخ اجرای این قانون مشمول مالیات مقرر در فوق است اعم از اینکه نسبت به آنها معامله قبلی شده یا نشده باشد معاملاتی که جنس موضوع آن قبل از تاریخ اجرای این قانون تحویل نشده فقط در صورتی قابل اجراء است که خریدار مالیات آنرا بموجب این قانون بفروشنده بپردازد

تبصره - الف) معاملاتی که بین تولید کنندگان یا وارد کنندگان مواد نفتی و یا نمایندگان آنها و مصرف کنندگان قبل از تاریخ تصویب قانون مالیات نפט و بنزین مصوب ۱۵ آذر ۱۳۱۳ واقع شده ولی جنس آن تا موقع تصویب آن قانون تحویل نگردیده مشمول مالیات بوده و فقط در صورتی باید قابل اجراء شناخته شود که خریدار مالیات مقرر در قانون مزبور را بفروشنده بپردازد اگر چه نسبت به این قبیل معاملات از محاکم حکم صادر شده باشد.

ب) تشخیص نمایندگان مذکور در این ماده و در قسمت الف این تبصره به موجب نظامنامه وزارت مالیه خواهد بود.

ماده سوم - این قانون از صبح پنجشنبه بیست و چهارم مهر ماه ۱۳۱۴ اجرا میشود.

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه بیست و چهارم مهر ماه یک هزار و سیصد و چهارده شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

تصویب عهدنامه اقامت و تجارت و بحریمانی منعقد بین دولت ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهد نامه اقامت و تجارت و بحریمانی منعقد بین دولت شاهنشاهی و دولت اتحاد جماهیر شوروی مشتمل بر ۱۸ ماده و يك پرتکل اختتامیه و هشت فقره مراسلات متعاطیه ضمیمه آنرا که در تاریخ ۴ شهریور ۱۳۱۴ مطابق ۲۷ اوت ۱۳۳۵ امضاء شده تصویب مینماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسه بیست و چهارم مهر ماه یک هزار و سیصد و

چهارده شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

عهد نامه اقامت و تجارت و بحر پیمائی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران از یکطرف

و کمیته اجراییه مرکزی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی از طرف دیگر.

نظر باینکه مابیند شرایط مسافرت و توقف و اقامت اتباع ایران در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و اتباع اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را در ایران تنظیم و همچنین عملیات اقتصادی و روابط تجارتنی بین دو کشور را توسعه دهند تصمیم بانفقاد قرار داد اقامت و تجارت و بحر پیمائی نموده و برای این مقصود اختیار داران خود را بشرح ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب ب. کاظمی وزیر امور خارجه و جناب اعلم رئیس کل تجارت

کمیته اجراییه مرکزی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

جناب ا. س. چرنیخ سفیر فوق العاده و نماینده مختار اتحاد جماهیر شوروی در ایران

آقای سستاک نماینده تجارتنی اتحاد جماهیر شوروی در ایران.

مشار الیهما بعد از ارائه اختیار نامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین حق خواهند داشت بطور آزادانه وارد خاک طرف متعاهد دیگر شده در آنجا اقامت و مسافرت نموده و از آنجا مراجعت کنند بشرط اینکه قوانین و نظامات جاریه آن کشور را رعایت نمایند و از این حیث در هیچ مورد رفتار نا مساعد تر از رفتاری که حالاً یا مآلاً با اتباع دولت کامله الوداد میشود با آنها نخواهد شد.

مقررات این ماده نه بنظاماتی که در امر تذکره فعلاً مجری و یا در آتی مجری خواهد بود خلل میرساند و نه مانع از این طرفین متعاهدین است که در هر مورد مقرراتی برای تنظیم یا منع مهاجرت در خاک خود وضع نمایند مشروط بر اینکه نظامات و مقررات مزبوره نسبت با اتباع کلیه کشور های دیگر مجری باشد و نیز مقررات این ماده مانع حق هیچ يك از طرفین متعاهدین نخواهد بود که نسبت به افراد اتباع طرف دیگر برای منع اقامت و یا توقف آنها در خاک خود خواه بموجب قضائی و خواه از لحاظ حفظ امنیت داخلی و یا خارجی کشور اقدامات بنماید.

ماده ۲ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در مدت توقف در خاک طرف متعاهد دیگر چه در موقع صلح و چه در موقع جنگ از هر گونه خدمت اجباری یا نظامی و یا کشوری معاف خواهند بود ولیکن در موقع بروز بلیات طبیعی می توان آنها را بکار واداشت - اتباع مزبور از هر قسم مالیات نقدی یا جنسی که بجای خدمت اجباری نظامی و یا کشوری وضع شده باشد و نیز از تحمیل هر قسم قرضه اجباری معاف خواهند بود.

بطور کلی راجع به انواع نهادهائی هر يك از طرفین متعاهدین با اتباع خارجه مقیمین خاک خود تحمیل مینماید و معافیت هائی که از آن بابت منظور می دارند اتباع طرف متعاهد دیگر وضعیت فعلی و یا آتی اتباع دولت کامله الوداد نخواهند داشت.

ماده ۳ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف دیگر از حیث تحصیل و ملک هر گونه اموال و تصرف

در آنها و رعایت حقوق مربوطه به آن و همچنین در مورد سلب مالکیت و مصادره اموال داری کلیه حقوق اتباع دولت کامله الوداد خواهند بود.

ماده ۴ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط رعایت قوانین و نظامات کشور حق دارند متساویاً مثل اهالی آن کشور بهر تجارت و صنعت و حرفه که بطور عموم قانوناً مجاز بوده و برای کلیه اتباع خارجی ممنوع نباشد اشتغال ورزند. از این لحاظ مشار الیهم وضعیتی دون وضعیت اتباع دولت کامله الوداد نخواهند داشت.

ماده ۵ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین که در خاک طرف متعاهد دیگر اقامت داشته باشند تابع قضاوت کشور متوقف فیها خواهند بود - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین متساویاً مثل اتباع داخله حق دارند آزادانه بکلیه محاکم از هر درجه برای احقاق حق و دفاع حقوق خود مراجعه نمایند. و در هیچ مورد از این حیث وضعیتی نا مساعدتر از وضعیت اتباع دولت کامله الوداد نخواهند داشت. اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر می توانند در موقعی که بمحاکم کشور متوقف فیها برای دفاع حقوق خود مراجعه می نمایند بنظریه خود وکیل امور و همچنین وکیل مرافعه از بین اشخاصی که برای اشتغال باین مشاغل پذیرفته می شوند با متابعت از قوانین و نظامات کشور تعیین نمایند.

اتباع مزبور از حیث معافیت از وجه الضمانه قبلی برای مخارج محاکمه و تسهیلاتی که باشخاص بی بضاعت اعطای می شود وضعیتی نامساعدتر از وضعیت اتباع داخله و اتباع دولت کامله الوداد نخواهند داشت.

ماده ۶ - اختراعات و علائم صنعتی و تجارتنی و مسطورها و نمونه های صنعتی متعلق با اتباع یکی از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بر طبق قوانین و نظامات جاریه داخلی آن کشور در تحت حمایت گرفته خواهند شد.

اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع به اختراعات و علائم صنعتی و تجارتنی و مسطورها و نمونه های صنعتی و همچنین حمایت در مقابل رقابت مکارانه از همان حقوق بهره مند خواهند شد که اتباع داخله و اتباع دولت کامله الوداد فعلاً بهره مند بوده و یا در آتی بهره مند خواهند بود.

ماده ۷ - طرفین متعاهدین موافقت می کنند که در اسرع اوقات ممکنه قرار داد هائی راجع به احوال شخصیه و حمایت مالکیت صنعتی و مبارزه راجع به قاچاق و حکمیت در امور حقوقی و تعاون قضائی بین دو کشور منعقد نمایند.

ماده ۸ - ۱ - برای هر نوع شرکتهای تجارتنی و سایر مؤسسات اقتصادی دارای تابعیت ایرانی که بر طبق قوانین ایران در ایران تشکیل شده باشند منجمله برای شرکت ها و مؤسساتی که با شرکت سرمایه دولتی تأسیس گردیده باشد وجود حقوقی و اهلیت و حق ترافع در محاکم در خاک اتحاد جماهیر شوروی شناخته خواهد شد شرکتهای مزبوره مانعی نخواهند داشت که در خاک مزبور بعملیات خود اشتغال ورزند ولی البته حقوق آنها برای عقد معاملات و خود آن معاملات تابع قوانین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ترتیب تشکیل و اساسنامه آنها تابع قوانین ایران میباشد با شرکتهای مزبوره در خاک اتحاد جماهیر شوروی از هر حیث مثل شرکتهای تجارتنی و سایر مؤسسات اقتصادی دولت کامله الوداد رفتار خواهد شد.

۲ - برای شرکتهای تجارتي و سایر مؤسسات اقتصادی دارای تابعیت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که بر طبق قوانین اتحاد جماهیر شوروی در آنجا تشکیل شده باشند منجمله برای شرکتهای و مؤسساتی که با شرکت سرمایه دولتی تاسیس گردیده باشد وجود حقوقی و اهلیت و حق ترافع در محاکم در ایران شناخته خواهد شد. شرکت های مزبوره مانعی نخواهند داشت که در خاک ایران به عملیات خود اشتغال ورزند ولی البته حقوق آنها برای عده معاملات و خود آن معاملات تابع قوانین ایران و ترتیب تاسیس و اساسنامه آنها تابع قوانین اتحاد جماهیر شوروی می باشد با شرکت های مزبوره در خاک ایران از هر حیث مثل شرکتهای تجارتي و سایر مؤسسات اقتصادی دولت کامله الوداد رفتار خواهد شد.

۳ - مقررات مواد ۲ الی ۶ این قرارداد متقابله شامل شرکتهای تجارتي و سایر مؤسسات اقتصادی طرفین متعاهدین که در بند ۱ و ۲ این ماده ذکر شده خواهد بود.

۴ - اتباع و شرکتهای تجارتي و مؤسسات اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی در ایران و اتباع و شرکت های تجارتي و مؤسسات اقتصادی ایران در اتحاد جماهیر شوروی می توانند با شرایط مقرر در نظامات جاریه گمرکی کشور در نقاطی که اشتغال بعملیات تجارتي می نمایند چنانچه آنجا ادارات گمرکی وجود داشته باشد انبارهایی برای خود داشته باشند که مال التجاره های خود را آنجا بگذارند و تا موقع خروج مال التجاره های مزبور از انبار از عوارض گمرکی موقتاً معاف باشند.

۵ - مسلم است که هیچیک از مقررات این قرارداد نمیتواند شرکتهای تجارتي و سایر مؤسسات اقتصادی یکی از طرفین متعاهدین مذکور در بند ۱ و ۲ این ماده را مجاز نماید که مطالبه مزایای مخصوصی را بنهائند که طرف متعاهد دیگر شرکتهای اعطای می کند که شرایط عملیانشان در خاک وی بموجب امتیاز نامه های مخصوص تنظیم گردیده یا خواهد گردید.

ماده ۹ - نمایندگی تجارتي اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران که وظایف آن این است که نمایندند و حافظ منافع اتحاد جماهیر شوروی نسبت بکلیه مسائل مربوطه بتجارت شوروی با ایران باشد و تنظیم و اجرای مبادلات تجارتي بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی و کمک بیسوط روابط اقتصادی بین دو کشور بنماید بر اساس مقررات ذیل اجراء وظیفه خواهد نمود.

نمایندگی تجارتي اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران که مقررش در طهران خواهد بود جزو سفارت کبرای اتحاد جماهیر شوروی در ایران محسوب میشود.

چون نمایندند تجارتي و دو نفر معاون او عضو سفارت کبرای اتحاد جماهیر شوروی محسوب می شوند بنا بر این از مصونیت شخصی و مزایای دیگری که به مأمورین سیاسی اعطاء میشود بهره مند خواهند بود. مقر نمایندگی تجارتي در طهران حق خارج المملکتی دارا خواهد بود ولیکن حق خارج المملکتی مانع اجرای مقررات ذیل نخواهد گردید.

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مسئولیت هر گونه معاملات تجارتي را که در ایران بوسیله نمایندگی تجارتي انجام مییابد بر عهده میگردد. مسئولیت معاملاتیکه بوسیله مؤسسات دیگر اقتصادی دولت اتحاد جماهیر شوروی صورت میگردد بر عهده خود مؤسسات مزبوره میباشد.

هر اختلافی که راجع به معاملات تجارتي که در ایران بوسیله نمایندگی تجارتي صورت می گیرد تولید شود

از طرف محاکم ایران بر طبق قوانین کشور تسویه خواهد گردید ولیکن نظر بتمهید مسئولیتی که فوقاً اتحاد جماهیر شوروی نسبت به معاملات تجارتي نمایندگی تجارتي اعلام نموده است مقرر می شود که اقدامات تأمینی قضائی از قبیل تأمین مدعا به و اجرای موقت احکام محاکم و همچنین اقدامات اداری نسبت باموال نمایندگی بعمل نخواهد آمد.

تصمیمات قضائی که قانوناً قابل اجراء شده باشد نسبت به اموال نمایندگی تجارتي در مواردی که آن اموال مخصوص اجراء حقوق حاکمیت دولتی بر طبق اصول عمومی حقوق بین المللی باشد و یا در مورد عملیات رسمی نمایندگی تجارتي چون نمایندگی مزبور جزو سفارت کبرای اتحاد جماهیر شوروی می باشد با قوه قهریه مجری نخواهد شد.

نمایندگی تجارتي اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران در صورت لزوم با موافقت اداره کل تجارت در نقاط مقتضیه شعبات خود را تاسیس مییابد.

ماده ۱۰ - طرفین متعاهدین مقررات قوانین و نظامات راجعه بانحصار تجارت خارجی را که در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مجری و در ایران هم برقرار گردیده است در نظر گرفته و در مقررات ذیل موافقت حاصل کردند.

۱ - دولت اتحاد جماهیر شوروی اجتماعی موافقت میکند که در مدت اعتبار این قرارداد اجناس ذیل را از دولت ایران خریداری نماید.

پنبه - پشم - پوست - کتف - برنج و خشکبار.

دولت شاهنشاهی اقدامات لازمه خواهد نمود تا مقادیر پنبه و پشم پوستیکه با اتحاد جماهیر شوروی فروخته میشود همه ساله از ده تا پانزده اضافه شود.

دولت شاهنشاهی ایران نیز موافقت میکند که در مدت اعتبار این قرارداد اجناس ذیل را از اتحاد جماهیر شوروی خریداری کند.

قند - کبریت - پارچه های نخی - سیمان - آهن آلات - ماشین آلات - و ابزار فلاحی - ماشین آلات صنعتی برای برنج پاک کتی و پنبه پاک کتی تاسیسات انبار غله (الواتر - آسیا - کارخانجات برق) و ماشین آلات فنی و صنعتی دیگر بر تریبی که میزان خرید های دولت ایران از دولت شوروی در مدت اعتبار این قرارداد معادل میزان خرید های دولت شوروی از دولت ایران بشود کسراتهای راجعه بخرید و فروشهای فوق الذکر که مشتمل بر تعیین کلیه شرایط دیگر تجارتي و فنی خواهد بود هر دفعه با موافقت بین نمایندگی اتحاد جماهیر شوروی و وزارت مالیه ایران منعقد خواهد شد.

۲ - قطع نظر از معاملات فوق الذکر این حق برای نمایندگی تجارتي و مؤسسات اقتصادی شوروی محفوظ میماند که در تمام مناقصه هائیکه ادارات دولتی ایران برای خرید ماشین آلات و مصالح از خارجه اعلان میکنند در مبنای شرایط عمومی (منجمله شرط صدور ربا معافیت از صدور) که در مناقصه ها برای شرکت کنندگان تعیین میشود شرکت بنمایند.

۳ - اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مال التجاره های دیگر را در حدود سهمیه هائی که در فهرست سالیانه ذکر خواهد شد وارد ایران خواهد کرد و فهرست سالیانه با موافقت بین اداره کل تجارت و نمایندگی

تجارتی اتحاد جاهیر شوروی سوسیالیستی در ایران بر اساس سهمیه های سالانه که از طرف دولت ایران اعلان میشود تنظیم خواهد شد.

در حین امضای این قرار داد چنین فهرستی با موافقت بین مؤسسات سابق الذکر تهیه خواهد شد و همچنین در تمام مدت اعتبار این قرار داد بهمین ترتیب در آخر هر سال اقتصادی ایران که در ۲۲ ژوئن شروع میشود فهرست مزبور تنظیم خواهد شد.

در موقع تهیه فهرست های فوق الذکر مؤسسات مذکوره در جمله اول این بند لزوم حفظ صدی چنسد سهمیه شوروی را نسبت بواردات هر يك از مال التجاره های مذکور در فهرست در نظر خواهند گرفت بنحوی که میزان نسبی واردات شوروی جنس مزبور از آنچه در فهرست سال اول معین شده کمتر نباشد.

اتحاد جاهیر شوروی اجتماعی میتواند موقع تنظیم فهرست سالانه سهمیه شوروی اسامی کلیه اجناسی را که در سهمیه سال قبل شوروی نبوده و ورود آنها در سنه اقتصادی مربوطه مجاز باشد در فهرست مزبور داخل کند. مقادیر آن اجناس با جلب موافقت اداره کل تجارت تعیین میشود چنانچه در عرض سال اتحاد جاهیر شوروی اجتماعی مایل باشد مقدار هر يك از اقلام اجناس مذکور در فوق را اضافه نماید این اضافه باید با موافقت اداره کل تجارت انجام داده شود. بدیهی است اگر ورود اجناسی که سابقاً در فهرست سالانه شوروی داخل نبوده بموجب مقررات عمومی مشروط بشرایط خاصی باشد ورود آن اجناس از طرف شوروی هم تابع همان شرایط خاصه که بطور عمومی مقرر است خواهد بود.

مقرر است که هر گاه در عرض یکی از سنوات اجرای این قرار داد دولت ایران بوسیله توسعه سهمیه های خود مقدار ورود یکی از اجناس خارجه را بایران زیاد کند اتحاد جاهیر شوروی سوسیالیستی حصه از آن را که متناسب با سهمی باشد که از واردات جنس مزبور قبل از ازدیاد میزان آن باتحاد شوروی تعلق میگرفت دریافت خواهد داشت.

راجع بمال التجاره هائی که وزودشان فعلاً بایران ممنوع میباشد هر گاه بعدها بموجب سهمیه سالانه اجازه ورود آنها داده شود طرفین متعاهدین موافقت دارند که حصه از واردات مزبوره بنسب سهمی که از واردات آن مال التجاره ها قبل از استقرار انحصار تجارت خارجی در ایران باتحاد جاهیر شوروی تعلق میگرفت در تمام مدت اجرای این قرارداد بدولت مشارالیها تعلق بگیرد.

۴ - طرفین متعاهدین موافقت میکنند که بااستثنای محصولات طبیعی و صنعتی ایران که صدور آنها بطور عموم برای هر مملکت ثالثی ممنوع است صدور سایر محصولات بتوسط مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط برطبق قوانین جاریه بدون مشکلات و موانع انجام خواهد گرفت.

مقرر است که محصولات طبیعی و صنعتی ایران ممکن است هم بتوسط مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط وهم بتوسط تجار ایرانی باتحاد جاهیر شوروی سوسیالیستی وارد بشود.

۵ - چون تجارت اتحاد جاهیر شوروی سوسیالیستی با ایران مبنی بر اصل تعادل واردات و صادرات است دولت ایران موافقت می کند که صدور جواز های واردات را که از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط نسبت بمال التجاره های مندرجه در فهرست مذکور در بند ۳ این ماده تقاضا میشود موکول بارائه قبلی تصدیق

دولت ایران بتوسط اداره کل تجارت صدور بلامانع جواز های درخواستی نمایندگی تجارته را بابت فهرست مذکور در بند ۳ این ماده که بمنزله جواز عمومی محسوب میشود تا مین خواهد کرد.

۶ - محاسبه واردات اتحاد جاهیر شوروی اجتماعی از روی اجازه های صادره حاکی از حق وارد کردن جنس یعنی جوازهای ورود بعمل نیامده و از روی مقایسه و تطبیق واردات واقعی اجناس از اتحاد جاهیر شوروی اجتماعی بایران با صادرات واقعی اجناس ایران باتحاد جاهیر شوروی بعمل میآید.

چون واردات شوروی بایران به قیمت سیف و فرانکو سرحد فروخته و صادرات شوروی از ایران به قیمت فوب و فرانکو سرحد خریده میشود تقویم واردات شوروی بایران از بنادر بحر خزر و سرحدات مشترکه خاکی ایران و شوروی بقیمت سیف بنادر ایران و یا فرانکو سرحد و تقویم اجناس ایران از بنادر و سرحدات مزبوره بقیمت فوب بنادر ایران یا فرانکو سرحد بعمل میآید تقویم واردات و صادرات شوروی از سایر سرحدات مطابق مقررات عمومی خواهد بود. در صورت بروز اختلاف راجع بتقویم اجناس وارده بایران و یا صادره از ایران اختلافات در کمیسیونی که در طهران از نمایندگان اداره کل تجارت و اداره کل کمرکات و نمایندگی تجارته شوروی تشکیل میگردد رسیدگی و حل خواهد شد. حل اختلاف از روی اسناد تجارته و حمل و نقلی و اسناد و مدارک دیگری که طرفین ابراز مینمایند بعمل خواهد آمد البته اختلاف در تقویم مانع نخواهد بود که اجناس وارده و صادره از کمرک مرخص شود. تقویم اجناسی که بموجب کنترانهای منعقد شده بین نمایندگی تجارته و وزارت مالیه از اتحاد جاهیر شوروی بایران و از ایران باتحاد جاهیر شوروی صادر میشود از روی قیمت های معین در کنترانهای مربوطه بعمل خواهد آمد ولی محاسبه راجع بتعادل صادرات و واردات این اجناس بر اساس مبلغی خواهد بود که هر طرفی از طرف دیگر واقعاً دریافت داشته است.

مقرر است که مال التجاره های شوروی که تجار ایرانی بایران وارد می کنند جزو میزان مال التجاره شوروی که در فهرست سالانه معین گردیده است بوده و در تعادل تجارت مملکتی محسوب خواهد شد.

اجناس ایرانی هم که بتوسط تجار ایرانی برطبق قوانین جاریه انحصار تجارت خارجی در اتحاد جاهیر شوروی وارد اتحاد جاهیر شوروی بشود در حساب تعادل واردات و صادرات طرفین منظور خواهد شد.

برای حساب واردات و صادرات در عرض تمام سال و نیز برای نگاهداشتن حساب مقدماتی واردات و صادرات سه ماهه کیسیون متساوی الاعضاء دائمی در طهران از نمایندگان اداره کل تجارت و نمایندگی تجارته تشکیل میگردد هر گاه در موقع حساب تعادل واردات و صادرات تفاوتی بین صادرات و واردات سه ماهه مشاهده شود تفاوت مزبور در ششماه بعد جبران خواهد شد. این ترتیب محاسبه مربوط بمعاملاتی که بین وزارت مالیه و نمایندگی تجارته بموجب کنترانهای مذکور در بند اول این ماده بعمل میآید نبوده و محاسبه تعادل صادر و وارد آن اجناس در آخر سال اقتصادی ایران بعمل خواهد آمد.

لکن در موقع محاسبه بیلان واردات و صادرات بابت کنترات های مزبور در آخر هر سال اقتصادی اجناسی که از حیث پرداخت قیمت باقساط فروخته شده در صورتیکه اقساط پرداختی بابت اجناس مزبور بنال اقتصادی آتیه بیافتد در جزو محاسبه وارد نخواهند شد اجناس مزبور در حساب بیلان واردات و صادرات سالی محسوب خواهند شد که مواعد اقساط پرداختی بابت آنها بآن سال بیافتد.

۷- طرفین موافقت دارند مصالح تأسیسات و اشیاء لازمه که برای احتیاجات مؤسسات اقتصادی شوروی با مختلط لازم است در صورتیکه مصالح و اشیاء مزبور دارای خصوصیتی باشند که در ایران بدست نمی آید بعد از آنکه برطبق قانون انحصار تجارت خارجی ایران وارد ایران شدند در جزو تعادل واردات و صادرات مذکور در بند (۵) این ماده محسوب نخواهد گردید بمباراخری اشیاء مزبور در جزو فهرست سابق الذکر محسوب نگردیده درازای آنها صادرات لازم نخواهد بود.

۸- نظر باینکه تجارت اتحاد جماهیر شوروی با ایران برطبق اصل تعادل واردات و صادرات صورت میگیرد دولت ایران موافقت میکند که محدودیت های اسماری را در صورتیکه همچو محدودیت هائی در مدت اجرای این قرارداد وضع شود شامل مؤسسات اقتصادی با مختلط قرار ندهد.

در مورد فروش مؤسسات اقتصادی فوق الذکر فقط در حدود بیست در صد از مجموع صادرات فرشهای ایرانی از این معافیت استفاده خواهند کرد.

۹- دولت ایران قبول میکند که در مدت اجراء این قرار داد واردات نفت و مشتقات آن را از اتحاد جماهیر شوروی به مقداری که در فهرست مذکور در بند ۳ این عهد نامه معین شده تامین نماید.

دولت ایران موافقت می نماید که در تمام مدت اعتبار این قرار داد حق داشتن تلمبه های بنزین و انبار های نفت و سایر مؤسسات راجع به تجارت مواد نفتی را مطابق مقررات قوانین ایران تامین نماید.

ماده ۱۱ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که متقابلاً در خاک خود با تجارت و مال التجاره و مؤسسات اقتصادی و اتباع طرف متعاهد دیگر معامله نامساعد تری از آنچه نسبت به تجارت و مال التجاره و مؤسسات اقتصادی و اتباع هر کشور ثالثی بعمل می آید ننمایند.

طرفین موافقت دارند که مبادله مال التجاره بین خودشان را جزاز محدودیت ها و ممنوعیت های قانونی و با مقرره بین خودشان با هیچ قسم محدودیت و ممنوعیت هائی که متوجه واردات و صادرات شان باشد محدود نسازند.

هر يك از طرفین متعاهدین معامله دولت كامله الوداد را نسبت بطرف متعاهد دیگر مرعی خواهد داشت در مورد خرید و فروش وارد کردن و صادر کردن و اجراء مراسم گمرکی راجع به سپردن مال التجاره هادر انبارر مخازن و برگرداندن مال التجاره وارده و استرداد حقوق و عوارض گمرکی که در موقع ورود مال التجاره اخذ میشود همچنین راجع بحمل مال التجاره از کشتی بکشتی دیگر و کلیه عملیاتی از این قبیل که در موقع ورود و صدور ترانزیت به مال التجاره واقع میشود و نیز طرفین معامله دولت كامله الوداد را راجع بحق الضمانه و عوارضی که از این عملیات مختلفه ناشی میشود در باره یکدیگر منظور خواهند نمود.

ماده ۱۲ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که معامله دولت كامله الوداد را راجع بحمل مسافرین و بار و بنه و مال التجاره بوسیله راه آهن و بطور عموم از راه خشکی و آب با هوا متقابلاً به یکدیگر اعطاء نمایند.

هر يك از طرفین متعاهدین خواه در مورد تعرفه و عوارض حمل و نقل و کلیه عوارض دیگر مربوطه بحمل و نقل و خواه راجع به (نظم و ترتیب و سرعت) حمل از کلیه راههای مذکور بدون اینکه بمعامله دولت كامله الوداد مذکور جمله اول این ماده خلل وارد آید مساعد ترین معامله را که نسبت به اتباع و بابیکی از مؤسسات اقتصادی خود میکنند با طرف متعاهد دیگر خواهند نمود.

ماده ۱۳ - ۱ - نظر بمنافع تجارتهی ایران و بموافقت ماده ۲۰ عهدنامه مورخ ۲۸ فروردین ۱۹۲۱ و برای تصریح مدلول آن اتحاد جماهیر شوروی حق ترانزیت آزاد را از خاک خود برای محصولات طبیعی و صنعتی ایران بمقصد هر کشور ثالثی از سال شود میدهد و نیز دولت ایران حق ترانزیت آزاد از خاک خود برای محصولات طبیعی و صنعتی اتحاد جماهیر شوروی برای هر کشوری که صادر شده باشد منظور میدارد.

۲ - اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشرکتهای تجارتهی و تجار ایران حق صدور آزاد را بهر مقصدی که باشد برای محصولات طبیعی و صنعتی که از ایران بخاک او وارد گردیده و بفروش نرسیده اعطاء میکند.

محصولات متعلقه به تجار و شرکتهای تجارتهی ایرانی که بخاک شوروی وارد شده و حقوق گمرکی پر داخته اند در موقع خروج از منطقه گمرک اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی حقوقی که از آنها گرفته شده رد میشود بشرط اینکه معلوم کنند که اجناسی که صادر میکنند همان است که وارد کرده اند همین حقوق نیز از طرف دولت ایران بمؤسسات و ادارات اتحاد جماهیر شوروی اجتماعی که تجارت دارند داده میشود.

۳ - اتحاد جماهیر شوروی ترانزیت آزاد را از خاک خود بایران برای محصولات طبیعی یا صنعتی مذکور ذیل اعطاء میکند در صورتی که مبداء آن محصولات کشور هائی باشد که با اتحاد جماهیر شوروی عهد نامه یا مقاوله نامه تجارتهی باقرار داد تجارتهی منعقد ساخته باشند.

الف - ماشین و ابزار و مصالح برای کارخانجات همچنین برای مؤسسات فلاحتی و ماشین و ابزار و مصالح برای ساختمان و نگهداری خانه ها و ابنیه و ماشین و ابزار و ملزومات و مصالح برای اصلاح و استفاده از طرق و وسایط نقلیه از هر قبیل که برای احتیاجات مؤسسات عام المنفعه باشد.

ب - دوا از هر قبیل و اسباب جراحی و اعضای مصنوعی بدن

ت - کاغذ و اوراق مطبوعه

ث - تخم نوغان

ج - چای

چ - آلات و ادوات روشنائی و گرم کردن

ح - دوچرخه و موتورسیکلت و اتومبیل و کامیون و متفرعات و قطعات مجزای آنها

۴ - هر نوع سفارشات غیر تجارتهی دولت ایران در کشور هائی که با اتحاد جماهیر شوروی عهد نامه یا مقاوله نامه یا قرارداد تجارتهی داشته باشند به استثنای اسلحه و مهمات جنگی حق ترانزیت آزاد در خاک جماهیر شوروی خواهند داشت

اتحاد جماهیر شوروی منتهای موافقت را نسبت بهر قبیل سفارشات دولت ایران که برای تجارت بوده و در کشور هائی که با اتحاد جماهیر شوروی عهد نامه یا مقاوله نامه یا قرارداد تجارتهی نداشته باشند بعمل آمده باشد مبذول داشته و تسهیلات لازمه خواهد نمود - اسلحه و مهمات جنگی از این مقررات مستثنی می باشد.

۵ - مقررات این ماده بهچوجه به ترانزیت کلی پستال ها از خاک اتحاد جماهیر شوروی بایران که ترتیبات آن بموجب قرارداد مخصوص مورخ دوم اوت ۱۹۲۹ تنظیم گردیده اطمینان وارد نمی آید و قرار داد مزبور باعتبار خود باقی خواهد ماند

۶ - ایرایب نیز ترانزیت آزاد از خاک خود به اتحاد جماهیر شوروی اجتماعی را نسبت بمحصولات طبیعی و صنعتی کشور هائی که با ایران قرارداد یا مقاوله نامه تجارتی دارند باستثنای اسلحه و مهمات جنگی اعطاء میکند.

۷ - مقرر است که در مورد شرایط اجراء ترانزیت که در فوق بآن اشاره شده هر يك از طرفین متعاهدین معامله دوات كامله الوداد را بطرف متعاهد دیگر اعطاء خواهد کرد.

ماده ۱۴ - طرفین متعاهدین بر طبق اصولی که در عهد نامه مورخه بیست و ششم فوریه ۱۹۲۱ بین جمهوری متحده سوسیالیستی شوروی روسیه و ایران اعلام گردیده است موافقت دارند که در تمام بحر خزر کشتی ها جز کشتی های متعلق بایران یا با اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یا متعلق بانواع و مؤسسات تجارتی و حمل و نقل کشوری یکی از طرفین متعاهدین که با پرچم اتحاد جماهیر شوروی یا پرچم ایران سیر می نمایند نمی توانند وجود داشته باشند.

و نیز موافقت حاصل شده است که هر يك از طرفین متعاهدین در مستخدمین کشتی ها فقط از اتباع خود انتخاب نمایند.

ماده ۱۵ - ۱ - نسبت بکشتی های تجارتی که با پرچم یکی از طرفین متعاهدین در بحر خزر سیر مینمایند در بنادر طرف متعاهد دیگر چه در حین ورود و چه در مدت توقف و چه در موقع خروج از هر حیث مثل کشتیهای خود آن کشور رفتار میشود.

۲ - از کشتیهای مزبوره غیر از آنچه قانوناً برای کشتیهای کشوری وضع گردیده است آنها با همان شرایط و با همان معافیتها عوارض بندری دیگری اخذ نخواهد کرد در موارد اخذ عوارض فوق اشیاء مذکور ذیل مال التجاره وارد و صادر منظور و محسوب نخواهد شد.

الف - اسباب شخصی مسافری که جزو محمولات کشتی نباشد مقصود از اسباب شخصی علاوه بر بسته های کوچک دستی کلیه اشیائی میباشد که بموجب قبض بعنوان اسباب شخصی حمل میشود.

ب - سوخت و آذوقه برای مستخدمین و مسافری کشتی و اشیاء ولو ازم برای کشتی بمقدار لازم برای تمام مدت سیر مگر اینکه اشیاء مزبور را از کشتی خارج کنند که در بندر بماند.

ت - محمولاتی که در نتیجه صدمه وارده به کشتی و یا در مواقع توقف اتفاقی در بندر از کشتی خارج شده و مجدداً برای اینکه به بندر مقصد حمل گردد بکشتی گذارده شوند.

ث - محمولاتی که از کشتی بکشتی دیگر نقل میشود تا اینکه حمل آنها در دریا ادامه داده شود.

ج - محمولاتی که در کشتیهای حمل میشود که ظرفیت آنها کمتر از سه تن ولیم است میباشد.

۳ - کاپوتاز فقط به کشتی های داخلی اختصاص دارد ولی مهرباناً موافقت حاصل شده است که هر يك از طرفین متعاهدین بکشتیهای که تحت پرچم طرف متعاهد دیگر سیر مینمایند حق کاپوتاز برای حمل و نقل مسافر و بار در بحر خزر بدهند.

۴ - با وجود مقررات فوق الذکر هر يك از طرفین متعاهدین صید ماهی را در آب های ساحلی خود تا حد ده میل بحری بسفایین خود اختصاص داده و این حق را برای خورد محفوظ می دارد که واردات ماهی های صید شده از طرف کارکنان کشتی هائی که در تحت پرچم او سیر می نمایند از مزایای خاصی بهره مند سازند.

۵ - کشتیهاییکه در دریا های غیر از بحر خزر در تحت پرچم یکی از طرفین متعاهدین سیر مینمایند در آبهای ساحلی و در بنادر طرف متعاهد دیگر نسبت بشرايط کشتی رانی از همان حقوق و مزایائی که در این مورد بکشتیهای دوات كامله الوداد اعطاء میگردد بهره مند میشوند.

ماده ۱۶ - طرفین متعاهدین موافقت می نمایند که راجع با اقدامات صحی که باید نسبت بکشتیهای هر يك از طرفین در بنادر متعاهد دیگر در بحر خزر بعمل آید مقررات قرارداد صحی بین المللی که در پاریس در ۲۶ ژوئن ۱۹۲۶ امضاء شده با رعایت قیودی که هر يك از دولتین در موقع امضاء قرار داد مزبور نموده اند مجری گردد.

ماده ۱۷ - تصدیق نامه های ظرفیت کشتی که از طرف مقامات صالحه دولتین متعاهدین بکشتی تحت پرچم ایران و جماهیر شوروی که در بحر خزر ایاب و ذهاب میکنند داده می شود و از طرف هر يك از دولتین متعاهدین بدولت متعاهد دیگر اعلام میگردد و در بنادر دولتین رسمیت خواهد داشت و کشتیهای که دارای تصدیق نامه های مزبوره هستند در ثانی در بنادر طرف متعاهد دیگر مورد تفتیش واقع نخواهند شد و نیز در بنادر طرفین متعاهدین در بحر خزر تصدیق نامه هائی که راجع بقابلیت سیر کشتی رانی و میزان نشست کشتی در آب و سایر اسناد فنی کشتی رانی دیگر که از طرف مقامات صالحه مذکوره فوق بکشتی داده می شود متقابلاً به رسمیت شناخته خواهد شد.

ماده ۱۸ - این عهدنامه از طرف مقامات مقننه طرفین متعاهدین تصدیق و مبادله اسناد مصدق آن در مسکو صورت خواهد گرفت.

این عهدنامه برای مدت سه سال منعقد می گردد ابتدای آن ۲۲ ژوئن ۱۹۳۵ و اول تیر ۱۳۱۴ است هر گاه قصد یکی از طرفین این باشد که در آخر این مدت سه سال اعتبار عهدنامه خاتمه داده شود در آخر سال دوم قصد خود را بطرف دیگر کتباً اعلام خواهد داشت والا عهد نامه بخودی خود تمدید پیدا خواهد کرد تا وقتیکه یکی از طرفین قصد خود را دایر بر فسخ آن بطرف دیگر کتباً اخطار نماید و در اینصورت بکسال بعد از تاریخ اخطار عهد نامه خاتمه پیدا خواهد کرد.

علیهذا نمایندگان مذکوره در فوق این عهد نامه را امضاء و بمهر خود مهور نمودند.

در طهران بتاريخ ۲۷ اوت ۱۹۳۵ در دو نسخه بزبان فرانسه سمت انجام پذیرفت.

پرتکل اختتامیه

در موقع امضای عهد نامه اقامت و تجارت و بحر بییمائی بین مملکتین خود امضاء کنندگان در مقررات اضافی ذیل که جزء لا یتجزای عهد نامه مذکور خواهد بود موافقت حاصل کردند.

راجع بماده ۴ :

۱ - طرفین متعاهدین مزایای ناشیه از يك انحصار دولتی و یا يك انحصاری را که از طرف دولت ولوایتیکه باتباع یکی از طرفین متعاهدین داده شده باشد بر طبق ماده ۴ عهد نامه اقامت و تجارت که امروز با امضا رسیده است مطالبه نمایند.

۲ - اتباع و اشخاص حقوقی یکی از طرفین متعاهدین که از دولت یا از مقامات دولتی طرف متعاهد دیگر تحصیل امتیازی بنمایند حق نداشته باشند راجع بمقرراتی که در امتیاز نامه پیش بینی شده است بیش از آنچه در

امتیاز نامه قید گردیده است به عنوان معامله دولت کامله الوداد مذکور در عهد نامه توقعاتی بنمایند.
راجع بماده ۸ - مقرر است که چون بموجب قوانین جاریه مؤسسات تجارتي ميتوانند از بين همکاران خود نمایندگانی برای دفاع حقوق خود در محاکم ایران انتخاب نمایند مؤسسات اقتصادی شوروی نیز با اشکالاتی در این موضوع مواجه نخواهند شد.

راجع بماده ۹ - هر گاه ایران نمایندگی تجارتي در اتحاد جماهیر شوروی دائر نماید نمایندگی مزبور از همان حقوق و مزایائی بهره مند خواهد شد که در ایران به نمایندگی تجارتي اتحاد جماهیر شوروی اعطاء شده باشد یا در آتی به اعطاء خواهد شد.

حقوق نمایندگی مزبور در مورد اشتغال بمبادلات تجارتي بين مملکتین بواسطه برقراری انحصار تجارتي خارجی در ایران با حقوق نمایندگی تجارتي شوروی در ایران یکسان خواهد بود در صورتیکه معاملات ناشیه از حقوق مزبور بموجب امر دولت ایران و بحساب او صورت بگیرد.

راجع بماده ۱۰ - مقرر است که چون در اتحاد جماهیر شوروی انحصار تجارتي خارجی برقرار است و مال التجاره هائی که از خارج وارد میشوند فقط از طرف مؤسسات دولتی که حق خرید مال التجاره از طرف دولت بآنها اعطاء شده است خریداری میشود بنا بر این تجار ایرانی که با مؤسسات اقتصادی شوروی معامله می نمایند باید قبل از وارد کردن مال التجاره بخاک شوروی راجع بشرايط امر معامله جداگانه با مؤسسات مربوطه اقتصادی شوروی که حق معامله با ایران را دارند قرار های لازم را بگذرانند.

راجع بماده ۱۱ - موافقت حاصل است که مقصود از مؤسسات مختلط مذکور در این عهدنامه شرکتهای ذیل میباشد:

ایران سویت خلویوک - ایران سویت نفت - ایران سویت ترانس - روس ایران - بانک شرکت کوبر خوربان و ایران ریبا مواد عهدنامه را راجعه بعملیات تجارتي فقط بشرکت هائیکه مبادرت بصادرات یا واردات مینمایند شامل میگردد.

شرکت های ایران سویت خلویوک - ایران سویت نفت - ایران سویت ترانس و روس ایران بانک این حقرا برای خود محفوظ می دارند که به عملیات خود خاتمه داده و مبادرت بتسویه کار های خود نمایند یا اینکه کاملاً جنبه مؤسسه شوروی بودن را بخود بدهند در این صورت اخیر شرکتهای مزبوره از مزایائیکه بموجب عهدنامه بمؤسسات اقتصادی شوروی اعطاء میگردد بهره مند خواهند بود.

راجع بماده ۱۲ - مدلول بند دوم ماده ۱۲ بمال التجاره هائیکه تجار ایرانی وارد میکنند در عرض راه یعنی از سرحد تا مقصد و همچنین مال التجاره هائی که بطور ترانزیت از اتحاد جماهیر شوروی عبور مینمایند شامل میگردد.

راجع بماده ۱۳

۱ - بین طرفین عهدنامه که آزادی ترانزیت مذکور در ماده ۱۳ را نمیتوان شامل مال التجاره هائی نمود که ورود آنها متقابله بخاک طرفین متعاهدین بموجب قوانین و نظامات مملکتی ممنوع است.

آزادی ترانزیت در خاک جماهیر شوروی شامل سنطین و سین کنترا (درمنه) نیز نمیشود.

۲ - طرفین متعاهدین اظهار موافقت میکنند که در موفقیکه یکی از آنها مایل باشد که بطور ترانزیت آزاد

اسلحه و مهمات خود را که مبداء آن مملکت ثالثی میباشد از خاک طرف متعاهد دیگر حمل نماید طرف متعاهد مزبور تقاضای راجع باین موضوع را با نهایت درجه مساعدت تلقی نموده و تسهیلات ممکنه را در این باب معمول بدارد.

۳ - وارد کردن تریاک و مشتقات آن بخاک اتحاد جماهیر شوروی و همچنین صادر کردن آنها از خاک شوروی بایران ممنوع میباشد و نظر باینکه عده از ممالک وارد کردن تریاک را بخاک خود نسبت بمقداری از تریاک و مشتقات آن که جواز ورودی مخصوصی برای آن اعطا شده باشد منع میکنند دولت جماهیر شوروی ترانزیت تریاک و مشتقات آن را که از ایران بمقصد چنین ممالکی حمل می شود اجازه خواهد داد مشروط باینکه اتحاد جماهیر شوروی از حمل آنها مطلع بوده و اجازه نامه ورود در طهران بمؤسسه مربوطه شوروی ارائه گردد.

بدیهی است از رد و قبول ممالک مقصد نسبت بمحصولات تریاک و مشتقات آن که از خاک دولت شوروی بطور ترانزیت حمل میشود مسؤلیتی بر عهده شوروی و مؤسسات آن وارد نخواهد بود.

راجع بماده ۱۴ - اتباع ممالک ثالثه که تبعه یکی از طرفین متعاهدین شده باشند و همچنین اتباع دولت سابق روسیه که تابعیت شوروی را تحصیل ننموده باشند جزو اتباعی که در ماده ۱۵ ذکر شده است محسوب نمیشوند.

راجع بماده ۱۵

۱ - مقررات بند ۴ ماده (۱۵) بهیچوجه بمقررات قرار داد راجع باستفاده از شیلات سواحل جنوبی بحر خزر که در اول اکتبر ۱۹۲۷ بین طرفین متعاهدین امضاء شده و همچنین طبقاً به عملیات ایران ریبا لطمه وارد نمی آورد.

۲ - طرفین متعاهدین متعهد میشوند بر طبق رسومات بین المللی و قوانین و نظامات محلی راجع باین قسمت هیچگونه موانعی برای توقف کارکنان سفائن یکی از طرفین در ساحل بنادر طرف دیگر چه در موقع توقف کشتی ها در بنادر و چه در لنگرگاه ها ایجاد ننمایند و همچنین از انجام اقدامات سفائن راجع به تحصیل ملزومات و آذوقه لازمه برای کارکنان کشتی و مسافرین مانع نشوند.

این پرتکل در طهران بتاريخ ۲۷ اوت ۱۹۳۵ در دو نسخه بزبان فرانسه تحریر یافت.

طهران ۲۷ اوت ۱۹۳۵

آقای سفیر کبیر

باکال توقیر باستحضار آنجناب میرساند که دولت ایران رضایت میدهد که بشرط معامله متقابله ترتیب ذیل را راجع بحمايت علائم تجارتي مجری دارد.

۱ - اشخاص حقوقی و طبیعی هر يك از طرفین که دارای مؤسسات صنعتی و تجارتي باشند در خاک طرف متعاهد دیگر از عین حمایتی که اتباع و شرکت های طرف مذکور نسبت بعلائم تجارتي خود استفاده می کنند بهره مند خواهند بود مشروط براینکه قوانین و نظامات مربوطه آن مملکت را نیز رعایت نمایند.

۲ - طرفین متقابلاً متعهد میشوند در مملکت خود در آتی اسم تجارتي را که نزد آنها بعنوان اسم نوع معینی از اجناس مصطلح شده باشد بر سمیت شناخته ثبت نرسانند.

طرفین متقابلاً بکدیگر را راجع بترتیب تصدیق امضاء اسنادی که با ادارات ثبت علائم تجاری داده میشود بامعافیت از تصدیق قونسولگریها مطلع مینمایند.

مفاد این مراسله شامل کلیه مؤسسات صنعتی و تجاری خواهد بود اعم از اینکه مؤسسات مزبوره متعلق بتشکیلات دولتی یا ملی و یا باشخاص باشد. با تقدیم احترامات فائمه ب. کاظمی جناب آقای ا. س. چرنیخ سفیر کبیر جماهیر شوروی طهران

***

طهران ۲۷ اوت ۱۹۳۵

آقای وزیر

باکمال توقیر وصول مراسله مورخه ۲۷ اوت ۱۹۳۵ شماره راجع برضایت دولت ایران باجراا حمایت علائم تجاری بشرط معامله متقابله بشرح ذیل اشعار میدارد:

۱ - اشخاص حقوقی و طبیعی هر یک از طرفین که دارای مؤسسات صنعتی و تجاری باشند در خاک طرف متعاقد دیگر از عین حمایتی که اتباع و شرکتهای طرف مذکور نسبت بعلائم تجاری خود استفاده میکنند بهره مند خواهند بود مشروط بر اینکه قوانین و نظامات مربوطه آن مملکت را نیز رعایت نمایند.

۲ - طرفین متقابلاً متعهد میشوند در مملکت خود در آتیه اسم تجاری را که نزد آنها بعنوان اسم نوع معینی از اجناس مصطلح شده باشد بر سمیت نشناخته ثبت نرسانند.

طرفین متقابلاً بکدیگر را راجع بترتیب تصدیق امضای اسنادی که با ادارات ثبت علائم تجاری داده میشود بامعافیت از تصدیق قونسولگریها مطلع مینمایند.

مفاد این مراسله شامل کلیه مؤسسات صنعتی و تجاری خواهد بود اعم از اینکه مؤسسات مزبوره متعلق بتشکیلات دولتی یا ملی و یا باشخاص باشد.

از مضمون مراسله فوق اتخاذ سند نموده و توقیراً باستحضار شما میرساند که دولت متبوع دوستدار نیز رضایت میدهد که راجع بحمايت علائم تجاری مقررات فوق الذکر را مجری نماید.

با تقدیم احترامات فائمه

ا. س. چرنیخ

جناب آقای ب. کاظمی وزیر امور خارجه

طهران

***

طهران ۲۷ اوت ۱۹۳۵

آقای وزیر

بنا بر دولت خود باکمال توقیر باطلاع خاطر محترم میرساند که اتحاد جماهیر شوروی کلیه حقوق خود را نسبت بسفایین جنگی و تجاری متعلقه بدولت سابق امپراطوری روسیه و همچنین نسبت بکشتی های که بر طبق احکام مربوطه به ملی کردن (Décrets de nationalisation) کشتی های تجاری که مال دولت شده اند و بدون رضایت دولت اتحاد جماهیر

-۲۲-

شوروی کشتی های مزبور را بخارجه برده و در آنجا فروخته و یا بنحوی از انحاء از مالکیت مقامات دولتی شوروی خود را خارج کرده باشند محفوظ میدارد.

با تقدیم احترامات فائمه

ا. چرنیخ

جناب آقای ب. کاظمی وزیر امور خارجه طهران

***

طهران ۲۷ اوت ۱۹۳۵

آقای سفیر کبیر

باکمال احترام خواطر آن جناب را مستحضر میسازم که دولت متبوعه دوستدار از مفاد اعلامیه مندرجه در یادداشت مورخه امروز آن جناب راجع بحقی که دولت اتحاد جماهیر شوروی نسبت بسفایین جنگی و تجاری که بدولت سابق امپراطوری روسیه متعلق بوده اند همچنین نسبت بسفایین که بر طبق احکام مربوطه به ملی کردن کشتی های تجاری مال دولت شده اند محفوظ می دارد اطلاع حاصل نمود.

با تقدیم احترامات فائمه

ب. کاظمی

جناب آقای ا. چرنیخ سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی

ضمیمه قرار داد تجاری ایران و اتحاد جماهیر شوروی

طهران ۲۷ اوت ۱۹۳۵

آقای سفیر کبیر

راجع بگرفتن مالیات از نمایندگی تجاری اتحاد جماهیر شوروی در ایران موافقت شد که از معاملات صادراتی و وارداتی نمایندگی تجاری اتحاد جماهیر شوروی در ایران (باستثنای اجناس ترانزیتی و اجناسی که پس از ورود بایران ممکن است مجدداً از ایران خارج بشوند) بطور مقاطعه مالیات اخذ میشود باین ترتیب که میزان معاملات صادراتی نمایندگی تجاری از روی سیف بنادر ایران با تحویل سرحد معین خواهد شد و میزان معاملات و وارداتی از روی ارقام فوب بنادر ایران یا تحویل سرحد معین خواهد گشت.

مبلغی که باید مالیات از آن گرفته شود معادل ۰/۸ معاملات فوق الذکر نمایندگی تجاری خواهد بود.

از مبلغ مقطوعی که فوقاً ذکر شده بر طبق قوانین ایران راجع بمالیات بر عایدات مالیات گرفته شده و هیچگونه مالیات مستقیم دیگری از معاملات نمایندگی تجاری اتحاد جماهیر شوروی در ایران گرفته نمیشود.

نمایندگی تجاری اتحاد جماهیر شوروی در ایران همه ساله کتباً وزارت مالیه ایران را از معاملات سالانه خود از حیث واردات و صادرات در تجارت با ایران مطلع کرده و بدون مراجعه بدفتر و اسناد نمایندگی تجاری از روی این حساب مالیات پرداخت خواهد شد با تقدیم احترامات .....

جناب آقای ا. س. چرنیخ سفیر کبیر شوروی طهران

طهران ۲۷ اوت ۱۹۳۵

آقای وزیر

با کمال توقیر وصول مراسله مورخه ۲۷ اوت ۱۹۳۵ آن جناب را که بمضمون ذیل است:

فهرست مال التجاره های شوروی که مطابق ماده (۱۰) قرار داد اقامت و تجارت و بحر بیامی منعقد (۴ شهریور ۱۳۱۴ مطابق ۲۷ اوت ۱۹۳۵) در مدت سال اقتصادی ۳۱۴ - ۳۱۵ بایران وارد میشود

ردیف	نوع	مبلغ کل کسنتزان در سال اقتصادی ۳۱۵ - ۳۱۴	
		بر ریال	مقدار سهمیه شوروی به ریال
۱	آبهای معدنی	۳۲۶۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
۲	قطعات یدکی اتومبیل	۲۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰
۳	اتومبیل های سیاهی و کامیون	۵۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
۸	بند شلوار و غیره	۱۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰
۹	بنزین	۳۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰
۱۱	پارچه های پشم خالص و غیره	۲۵۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
۱۴	تلفون و رادیو و اشیاء یدکی آنها	۱۲۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰
۱۸	چراغ و اشیاء یدکی	۲۶۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰
۲۱	مکرر (ب) چوب آلات	۷۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
۲۳	چینی آلات	۴۲۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰
۲۴	کلیشه و حروف چاپ	۳۹۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰
۲۵	خرازی و لوازم خانه	۱۰۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
۲۶	دواجات	۱۵۷۰۰۰۰۰	۱۳۰۰۰۰۰
۲۸	لاستیک داخلی و خارجی	۳۹۲۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰
۲۹	رنگ های خشک	۳۷۷۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰
۳۰	رنگهای روغنی و ورنی های مایع بدون الکل	۱۱۳۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰
۳۴	رزین ها (سقر) و غیره	۷۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
۳۶	لوازم سینما توکرانی و عکاسی	۲۶۸۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰
۳۹	شیشه آلات	۱۱۲۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰
۴۳	قطران و سایر مشتقات از نقط	۱۵۵۰۰۰۰۰	۱۵۵۰۰۰۰۰
۴۷	رزین آلات (کائوچو)	۱۷۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰
۴۸	کافند چاپ	۱۸۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰
۴۹	کافند نقاشی و مقوا و غیره	۸۵۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
۵۲	کتاب و سایر مطبوعات	۲۸۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰
۵۴	آندله اروپائی	۶۵۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰
۵۵	کالش	۳۱۶۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰۰
۵۷	گریس و روغن اتومبیل و سایر روغنهای نباتی	۷۰۰۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰۰
۵۸	گیاه - تخم بنه	۳۹۵۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰
۶۰	لوازم آرایش	۲۸۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰۰
۶۱	لوازم الکترونیک	۸۷۵۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰
۶۲	لوازم تحریر	۳۴۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰۰

« راجع بکرفتن مالیات از نمایندگی تجارته اتحاد جماهیر شوروی در ایران موافقت شد که از معاملات صادراتی وارداتی نمایندگی تجارته اتحاد جماهیر شوروی در ایران (باستثناء اجناس ترانزیتی و اجناسی که پس از ورود بایران ممکن است مجدداً از ایران خارج بشوند) بطور مقایسه مالیات اخذ میشود باین ترتیب که میزان معاملات صادراتی نمایندگی تجارته از روی سیف بنادر ابرای یا تحویل سرحد معین خواهد شد و میزان معاملات وارداتی از روی ارقام قوب بنادر ایران یا تحویل سرحد معین خواهد گشت

مبلغی که باید مالیات از آن گرفته شود معادل ۰/۸ / معاملات فوق الذکر نمایندگی تجارته خواهد بود. از مبلغ مقطوعی که فوقاً ذکر شده برطبق قوانین ایران راجع بمالیات برعایدات مالیات گرفته شده و هیچگونه مالیات مستقیم دیگری از معاملات نمایندگی تجارته اتحاد جماهیر شوروی در ایران گرفته نمیشود.

نمایندگی تجارته اتحاد جماهیر شوروی در ایران همه ساله کتیباً وزارت مالیه ایران را از معاملات سالیانه خود از حیث واردات و صادرات در تجارت با ایران مطلع کرده و بدون مراجعه بدفاتر و اسناد نمایندگی تجارته از روی این حساب مالیات پرداخته خواهد شد « باطلاع عالی میرساند.

از مضمون مراسله فوق اتخاذ سند مینماید

ا. چرنیخ

ضمیمه قرارداد ایران و شوروی

طهران ۲۷ اوت ۱۹۳۵

آقای وزیر

با کمال توقیر مراتب ذیل را باستحضار جنابعالی میرساند

نظر باینکه بحر خزر که دولتین آنرا يك دریای ایرانی و شوروی محسوب می دارند برای طرفین اهمیت خاصی دارد لذا مقرر است که دولتین اقدامات لازمه به عمل آورند تا اتباع ممالک ثالثی که در بنادر دریای مزبور در خدمت آن ها می باشند توقف خود را در این بنادر مصروف بمقاصد نمایند که از حدود مشاغل محوله بآنها تجاوز نماید.

با تقدیم

ا. چرنیخ

جناب آقای ب. کاظمی وزیر امور خارجه طهران

طهران بتاريخ ۲۷ اوت ۱۹۳۵

آقای سفیر کبیر

با کمال توقیر وصول مراسله مورخه ۲۷ اوت ۱۹۳۵ آن جناب را که مضمون آن بقرار ذیل است باطلاع خاطر محترم میرساند.

نظر باین که بحر خزر که دولتین آنرا يك دریای ایرانی و شوروی محسوب می دارند برای طرفین اهمیت خاصی دارد لذا مقرر است که دولتین اقدامات لازمه به عمل آورند تا اتباع ممالک ثالثی که در بنادر دریای مزبور در خدمت آن ها می باشند توقف خود را در این بنادر مصروف بمقاصد نمایند که از حدود مشاغل محوله بآنها تجاوز نماید.

از مضمون مراسله فوق اتخاذ سند مینماید.

ب. کاظمی

جناب ا. س. چرنیخ سفیر کبیر

قانون

تصویب قرارداد های مبارزه با ملخ و دفع آفات نباتی و صحتی و بیطاری

منعقدہ بین ایران و اتحاد جماہیر شوروی

مادہ واحدہ - مجلس شورای ملی قرارداد مبارزه با ملخ در نواحی سرحدی مشتمل بر ہشت مادہ و قرارداد دفع آفات و مبارزه با امراض نباتی مشتمل بر پنج مادہ و دو مراسلہ متعاطیہ و قرارداد صحتی بیطاری مشتمل بر بیست و چہار مادہ و یک پروتکل و دو نمونہ ضمیمہ آنرا کہ در تاریخ چہارم شهریور ۱۳۱۴ مطابق ۲۷ اوت ۱۹۳۵ امضاء شدہ تصویب نمایند.

این قانون کہ مشتمل بر یک مادہ و متن سہ فقرہ قرارداد ضمیمہ است در جلسہ بیست و چہارم مهر ماہ یکہزار و سیصد و چہارمہ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قرار داد

مبارزه با ملخ در نواحی سرحدی

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماہیر شوروی سوسیالیستی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماہیر شوروی سوسیالیستی برای عقد قرارداد مبارزه با ملخ در نواحی سرحدی اختیار داران خود را بقرار ذیل تعیین نمودند:

از طرف دولت شاهنشاهی ایران جناب آقای باقر کاظمی وزیر امور خارچہ

از طرف دولت اتحاد جماہیر شوروی سوسیالیستی جناب آقای ا. س. چرنیخ سفیر کبیر اتحاد جماہیر

شوروی در ایران.

اختیار داران فوق الذکر پس از ارائه متقابلہ اختیار نامہای خود کہ مطابق قاعدہ و ترتیب بود در مراتب

ذیل موافقت نمودند:

مادہ ۱ - طرفین متعاهدین موافقت میکنند کہ در نواحی سرحدی خود کہ در حدود ۱۵۰ کیلو

متر در طرفین سرحد ترک و ۱۰۰ کیلو متر در طرفین سایر سرحدات واقع است اقدامات راجع بمبارزه برعلیہ

ملخ مراکشیرا بعمل آورند.

مادہ ۲ - طرفین متعاهدین موافقت می نمایند کہ مقصود از اقدامات مبارزه بر علیہ ملخ مراکشیرا

عملیات معمولی برای مبارزه با این آفت فلاحتی می باشد از قبیل خود عملیات انہدامیہ - مراقبت در طیران ملخ -

تفتیش و ثبت محل های تخم گذاری ملخ کہ ہر یک در موقع خود بعمل خواهد آمد - عملیات ثبت مزبور منوط

بہ تفتیشاتی خواهد بود. برای اینکہ مؤثر ترین مبارزه با ملخ بعمل آید طرفین موافقت می کنند کہ عملیات

انہدامیہ را از موقع خارج شدن پور ملخ از تخم شروع و کلیہ اقدامات ممکنہ برای آنها قبل از اینکہ قادر بہ پرواز

باشند بعمل آید.

نمرہ سہمیہ	نوع	مبلغ کل کنتوزان در سال اقتصادی ۳۱۴ - ۲۱۵ بر ریال	
		مقدار سہمیہ شوروی بہ ریال	پورساتناژ شوروی
۶۳	مازوت	۶۲۰۰۰۰	۱۰۰
۶۳	مکرر مازوج و سایر مستخرجات مربوط بدباغی	۳۰۰۰۰۰	۳۴
۶۴	ماشین آلات و ابزار و آلات	۹۸۳۶۰۰۰	۱۵
۶۵	مشع	۱۰۵۰۰۰	۳۴
۶۶	مواد شیمیائی	۹۵۰۰۰۰	۶
۷۰	نخ خیاطی	۷۵۸۰۰۰۰	۶۰
۷۱	نقط سفید (کرو لین)	۷۵۰۰۰۰	۱۰۰
۷۲	نقط سیاہ (پترول)	۶۰۰۰۰	۱۰۰
۷۶	پراق ولولہ	۱۲۰۰۰۰۰	۲۵

اجازہ مبادلہ عہد نامہ اقامت و تجارت و بصر یمانی منعقدہ بین دولت ایران و دولت اتحاد جماہیر شوروی مشتمل بر

ہجده مادہ و یک پر تکل اختتامیہ و ہشت فقرہ مراسلات مربوطہ آن بشرح فوق در ۲۴ مہرمہ ۱۳۱۴ شمسی بتصویب

مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

تاریخ اجرای عملیات فوق‌الذکر همه ساله بتوسط کمیسیون که در ماده ۶ این قرارداد پیش بینی شده است معین خواهد شد.

ماده ۳- طرفین متعاهدین موافقت میکنند که در انهدام ملخ کاملترین طرق علمی معموله را (طرق شیمیائی و در صورت لزوم طرق مکانیکی) مجری بدارند. طرفین در مبارزه با ملخ بالدار فقط اقدامات شیمیائی را معمول میدارند

ماده ۴- دولتین موافقت میکنند که در صورت بروز ملخ در پائی در خاک آنها اقدامات ممکنه را برای مراقبت در جریان نمو و حرکت ملخ مزبور و مبارزه با آن بعمل آورند ضمناً طرفین موافقت میکنند که در صورت بروز ملخ در پائی یکدیگر را از اقدامات منصفه برای مبارزه با آن مطلع سازند.

ماده ۵- هر يك از طرفین موافقت میکنند که در صورت مراجعه طرف دیگر سمومات و مصالح و سایر لوازم دیگری که برای مبارزه بر علیه ملخ لازم است بآن تسلیم نمایند فهرست مصالح و مقدار و مواعد و شرایط واگذاری سمومات و سایر لوازمات با موافقت طرفین معین میگردد.

ماده ۶- برای تنظیم و تطبیق نقشه های مبارزه با ملخ و تعیین تاریخ اجرای عملیات پیش بینی شده در ماده ۲ و طرق مذکوره در ماده ۳ و همچنین برای حصول اطلاع از اجرای عملیات مزبور و نتایج آن و برای مشورت در سایر مسائل مربوطه باین اقدامات کمیسیون مرکب از نمایندگان طرفین متعاهدین تشکیل خواهد شد.

پیشنهادات این کمیسیون در صورت تصویب مقامات مربوطه بموقع اجرا گذارده میشود. تاریخ و محل تشکیل کمیسیون با توافق نظر طرفین تعیین و لااقل دو مرتبه جلسه در سال خواهد شد.

ماده ۷- طرفین متعاهدین موافقت میکنند که در دوره عملیات از ۲۲ مارس الی ۲۴ ژوئیه هر سال هر یانزده روز يك مرتبه یکدیگر را راجع بخارجشدن ملخ مرا کشی از تخم و جریان مبارزه با آن و سایر اطلاعات لازمه نسبت به نواحی مذکوره در ماده (۱) تلگرافاً مطلع سازند.

ماده ۸- این قرارداد بتصویب مقامات تقنینیه طرفین متعاهدین رسیده و نسخ مصدق آن در مسکو مبادله خواهد شد. قرارداد مزبور برای مدت سه سال از تاریخ تصویب منعقد میشود.

هر گاه یکی از طرفین متعاهدین بخواهد باین قرارداد در انقضای مدت فوق‌الذکر خاتمه بدهد باید نیت خود را کتباً در آخر سال دوم بطرف دیگر اعلام دارد در صورت عدم مبادرت باین اقدام اعتبار این قرارداد بخودی خود ادامه پیدا خواهد نمود.

این قرار داد تا وقتیکه یکی از طرفین متعاهدین یکسال قبل فسخ آنرا اعلام ندارد معتبر خواهد بود.

اختیار داران فوق‌الذکر در تأیید مراتب فوق این قرار دادرا امضاء و با امهار خود مهور ساختند.

این قرارداد در طهران بدو نسخه بزبان فرانسه تدوین گردید.

قرار داد

دفع آفات و مبارزه با امراض نباتی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جماهیر شوروی سوسیالیستی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی برای عقد قرارداد دفع آفات و مبارزه با امراض نباتی اختیار داران خود را بقرار ذیل تعیین نمودند.

دولت شاهنشاهی ایران جناب آقای باقر کاظمی وزیر امور خارجه.

دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی جناب آقای ۱. س. چرنیخ سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران.

اختیار داران فوق‌الذکر پس از ارائه متقابل اختیار نامه‌های خود که مطابق قاعده و ترتیب بود در مراتب ذیل موافقت نمودند.

ماده ۱

طرفین متعاهدین متقابلاً هم‌دیگر را از بروز آفات و امراض خطرناک نباتی با ذکر مناطق انتشار آفات و امراض خاصه در مناطق متصله بسرحد در حدود ۵ کیلومتر از سرحد مطلع مینمایند.

آفات مزبور بشرح ذیل می باشد.

کرم سرخ پنبه.

سرطان سیب زمینی.

سرطان مرکبات.

آفت گندم.

فهرست اسامی آفات و امراض نبات فلاحتی که مقرر است طرفین متعهد شوند متقابلاً به‌همدیگر اطلاع بدهند ممکن است بعد ها بموافقت نظر طرفین تغییر یابد.

ماده ۲

طرفین موافقت نمودند که محمولات نباتی الاصل از قبیل پیاز - بذر - قلمه - ریشه - ساقه که برای ازدیاد بحدود طرف متعاهد دیگر حمل می شود و نیز کلیه محصولات گندم و سیب زمینی و مرکبات باید دارای تصدیق از ادارات مربوطه دولتی دائر بنداشتن امراض ساریه و آفات مذکوره در ماده ۱ این قرارداد بوده باشند.

واما راجع بالیاف پنبه ادارات مربوطه تصدیقی مبنی بر اینکه از ناحیه فاقد کرم سرخ پنبه بیرون آمده اند خواهند داد هر کدام از طرفین در خاک خود تفتیش تصدیقاتی را که برای محمولات نباتی الاصل فوق‌الذکر صادر شده و بخاک طرف دیگر حمل میشود معمول و مجری میدارد.

ماده ۳

طرفین متعاهدین قبول میکنند که متقابلاً یکدیگر را راجع بکلیه قوانین و مقررات مربوطه بقرطین نباتات را که ورود محمولات نباتی الاصل تحدید و تنظیم نموده و برای آنها قرنطینی مقرر میدارند و همچنین راجع بفهرست محمولات نباتی الاصل که باید در خاک هر يك از طرفین متعاهدین مورد معاینه قرنطینی واقع بشود مطلع سازند.

ماده ۴

۱ - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند هر کدام در خاک خود مقرراتی وضع نمایند که سفارشات تخم پنبه از مالک خارجه فقط با اجازات مقامات مربوطه دولتی باشد مقامات دولتی مزبور دفاتری برای ثبت حساب اجازة هائی که صادر مینمایند نگه میدارند تا اینکه اطلاعات مربوطه باشخاص و مؤسسانی که سفارش بذور را داده اند و محلی که بذور از آنجا صادر میشود و مقدار آن و همچنین محلی که قصد کشت آن را دارند همواره تحت اختیار داشته باشند.

۲ - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که هر کدام در خاک خود مقرراتی وضع نمایند که اشغالهای حاصله در نتیجه پاک کردن پنبه نواحی آورده با آفات پنبه مذکوره در ماده ۱ بطور الزامی در کارخانجات پنبه پاک کنی سوزانده شود.

این قرار داد بصوب مقامات تقنینیه طرفین متعاهدین خواهد رسید و مبادله نسخ مصدق آن در مسکو بعمل خواهد آمد.

قرار داد مزبور برای مدت سه سال از تاریخ تصویب منعقد می شود و هر گاه یکی از طرفین متعاهدین بخواهد پس از انقضاء مدت مزبور از این قرار داد صرف نظر نماید باید قصد خود را کتبا در آخر سال دوم بطرف دیگر اطلاع دهد و الا قرار داد با همان ترتیب سابق تمدیده شده محسوب خواهد شد و بنا بر این برای به مدام که یکی از طرفین متعاهدین انصراف خود را کتبا با یکسال اخطار قبلی اعلام نکرده دارای اعتبار خواهد بود. اختیار داران فوق الذکر در تأیید مراتب فوق این قرار داد را امضا و با امهار خود ممهور ساختند.

در شهر طهران در دو نسخه بزبان فرانسه تدوین یافت

آقای وزیر

بر طبق ماده ۴ قرارداد بین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و دولت ایران راجع به مبارزه بر علیه امراض و آفات نباتی که در ۲۷ اوت ۱۹۳۵ امضاء گردیده است افتخار دارم با اطلاع شما برسانم که مقررات ذیل فعلاً در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی جاری میباشد.

- ۱ - راجع بمنع ورود سیب زمینی - پیاز - قلمه و سبزیجات بدون اجازه مخصوص در هر مورد.
- ۲ - راجع بمنع ورود خربوزه و گرمک بخاک جمهوری شوروی سوسیالیستی ترکمنستان و ناحیه استالین کراد شوروی
- ۳ - راجع بمنع ورود به خاک شوروی تخم پنبه - و سایر نباتات الیافی بدون اجازه مخصوص کیسارهای شوروی فلاحه در هر مورد.

۴ - راجع به تعیین پستها و تواریخ ورود الیاف پنبه و الیاف و سایر نباتات الیافی بشرح ذیل طریق بهاوی بادکوبه و طریق کودان عشق آباد در تمام سال با دود دادن در عشق آباد و بادکوبه طریق ارتق جلفا و شام نخعی از اول نوامبر تا اول آوریل بدون دود دادن.

۵ - راجع به تعیین پستها الیه که از آنجا کلیه آلات مربوطه بازدهد نباتات وارد خواهند شد کودان بیات حاج (ناحیه قزل اترک و بادکوبه)

احترامات فائده ... امضاء چرنیخ ۲۷ اوت ۱۹۳۵

آقای سفیر کبیر

افتخار دارم که وصول مراسله مورخه ۲۷ اوت ۱۹۳۵ جناب عالی را که راجع به نظامات مربوطه ورود نباتات بخاک جماهیر شوروی سوسیالیستی است اشناء داشته و چنانچه مقرراتی نظیر مقررات مذکور در ایران وضع و به موقع اجرا گذارده شد با اطلاع جناب عالی برسانم

احترامات فائده

کاظمی

قرارداد صحی بیطاری بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی برای عقد قرارداد صحی بیطاری اختیار داران خود را بقرار ذیل معین نمودند.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران جناب آقای باقر کاظمی وزیر امور خارجه

از طرف دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی جناب آقای ا. س. چرنیخ سفیر کبیر شوروی در ایران.

اختیار داران فوق الذکر پس از ارائه متقابل اختیارنامه های خود که مطابق قاعده و ترتیب بود در مراتب ذیل موافقت نمودند.

مقررات عمومی

ماده ۱ - دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی محض تشدید روابط اقتصادی و تجارتی و جلوگیری از سرایت امراض ساری حیوانی از يك مملکت به مملکت دیگر و نیز برای اینکه استفاده از مزایای تحت نظم و ترتیب آورده شود بموجب این قرار داد تعهد مینمایند هر کدام از دولتین متقابلاً در خاک خود کلیه اقداماتی را که جهت مبارزه با امراض ساری حیوانی و ایجاد نظارت صحی بیطاری نسبت باغنام و احشام و مواد خام حیوانی که از يك مملکت بمنسلکت دیگر عبور داده میشود لازم است بعمل آورند.

ماده ۲ - شوق اغنام و احشام و حمل محصولات حیوانی از ایران با اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و بر عکس از نقاط سرحدی مخصوصی که پست های قرنطینه و نظارت بیطاری تأسیس خواهد شد مجاز میباشد نقاط مذکور با توافق نظر طرفین تعیین خواهد شد.

ماده ۳ - در صورتیکه در نقاط سرحدی در میان حیواناتی که بخارج سرحد سوق داده میشود امراض ساری بروز یابد و یا مواد خام حیوانی غیر سالم از نقطه نظر صحی بیطاری کشف گردد برای این قبیل حیوانات و مواد خام حیوانی اجازه سوق و عبور از سرحد داده نمیشود.

ماده ۴ - تصدیقات صحی بیطاری که از طرف مؤسسات بیطاری سرحدی دولتی مربوطه ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی صادر میگردد متقابلاً برای طرفین معتبر شناخته میشود.

ماده ۵ - مؤسسات بیطاری ایران و ادارات مربوطه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی متقابلاً نمونه امضاها و مهرهای ادارات و مأمورین بیطاری خود را کتباً حق دادن تصدیقات مذکور در ماده (۴) را خواهند داشت بیکدیگر میدهند.

ماده ۶ - منطقه سرحدی که تابع نظارت بیطاری مخصوص میباشد عبارت از متعلقه است که در مسافت ۱۵ کیلومتر هر دو طرف خط سرحدی طرفین متعاهدین واقع است هر گاه در نزدیکی این نواحی قرب سرحد امراض ساریه در احشام بروز کند نظارت بیطاری طرفین متعاهدین باین جهت فوراً بیکدیگر را بتوسط ادارات سرحدی از قضیه مطلع خواهند ساخت.

ماده ۷ - اغنام و احشامی که بمراتع سوق داده میشود باید برطبق اظهاریه کتبی صاحب آن یا رئیس گله که با اطلاعات تصدیق بیطاری موافقت داشته باشد هفت روز قبل از سوق در دوائر عملی ثبت و مورد معاینه بیطاری واقع شده باشد.

تصدیق بیطاری بر طبق مدل نمره (۱) منضمه باین قرارداد از طرف دکتر بیطار دولتی داده خواهد شد و فقط ممکن است پس از معاینه بیطاری منتهی تا سه روز قبل از سوق اغنام و احشام صادر بشود و این اطلاعات راجع به نتیجه معاینه در اظهاریه صاحب اغنام و احشام قید میگردد - تصدیق بیطاری برای مدت ابایی که جهت رسیدن احشام بسرحد لازم است با توجه باین نکته که احشام روزی ۱۰ - ۱۲ کیلومتر راه طی می کنند معتبر خواهد بود. تعداد روزهای مربوطه از طرف دکتر بیطار در تصدیق قید می گردد در صورت گذشتن مدت مزبور تصدیق فقط ممکن است بعد از معاینه جدید احشام از طرف دکتر بیطار با قید نتیجه معاینه مربوطه در تصدیق تمدید یابد.

ماده ۸ - در صورت تغییر تعداد اغنام و احشامی که بچراگاه می رود صاحبان اغنام و احشام یا رئیس گله مکلف است مراتب را باطلاع مامورین عملی که فوراً بدکتر بیطار سرحدی اطلاع خواهند داد برسانند تا دکتر بیطار بتواند در محل علل تغییر تعداد اغنام و احشام را معین و نتیجه معاینه را در تصدیق قید نماید.

ماده ۹ - هرگاه در موقع عبور از سرحد عده حیوانات غیر از عده مذکوره در تصدیق باشد تمام گله قبل از عبور از سرحد در قرنطینه گذارده خواهد شد.

ماده ۱۰ - در نقاط سرحدی که معمولاً سوق اغنام و احشام بمراتع بعمل میآید پستهای صحی بیطاری با توافق نظر طرفین تاسیس خواهد شد.

ماده ۱۱ - کلیه حیوانات در موقع عبور از سرحد از روی مندرجات تصدیقات بیطاری متفقاً از طرف دکترهای بیطار ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورد رسیدگی و معاینه قرار داده خواهند شد.

ماده ۱۲ - در موقع توقف اغنام و احشام بک طرف در مراتع طرف دیگر طرفین متعاهدین تقبل می نمایند که بوسیله مؤسسات بیطاری خود مواظبت های بیطاری لازم را در باره احشامی که در خاک آنها میباشند بعمل آورند.

ماده ۱۳ - در موقع مراجعت اغنام از مراتع کلیه مقررات صحی بیطاری با همان شرایطی که در موقع سوق بمراتع بیلاقی بعمل میآید در سرحد نیز عمل خواهد شد.

ماده ۱۴ - احشامی که مورد استفاده صنعتی بوده و یا برای ذبح میباشند در موقع عبور از سرحد باید تصدیق بیطاری مملکت مبداء را که بر طبق مدل نمره (۲) منضمه باین قرارداد صادر شده باشد داشته باشد بدون ارائه تصدیق مزبور اجازه عبور از سرحد داده نخواهد شد.

باحشام شاخ دار درشت که اجازه عبور از سرحد داده میشود باید در محل مبداء داغی بگوش آنها زده شود.

ماده ۱۵ - در صورت بروز مرض طاعون گاوی در منطقه که شمع آن از پست بیطاری قرنطینی سرحدی چهل کیلومتر باشد عبور احشام درشت از پست مزبور در مدت ۳۰ روز از تاریخ اعلام رسمی خاتمه یافتن مرض ساری حیوانی ممنوع خواهد بود.

اما راجع باحشام کوچک سوق آنها فقط از نقاط آلوده ممنوع میگردد.

ماده ۱۶ - راجع بسوق گله های احشام شاخدار درشت و کوچک و خوک و شتر و اسب و سایر حیوانات دارای يك سم صاحبان آن با گله بان ها مکلف هستند قبلاً مراتب را به دکتر بیطار پست بیطاری صحی قرنطینی اظهار نمایند.

ماده ۱۷ - هرگاه تصدیق حیواناتی که باید از سرحد سوق داده شود بطوری که لازم است مرتب نباشد و یا دکتر بیطار در حیوانات مزبور علائمی از امراض ساری کشف نماید کلیه حیوانات مزبور قبل از عبور از سرحد قرنطین گذاری می شوند.

ماده ۱۸ - بگوش احشام شاخدار درشت که بقرنطینه گذاشته شده اند مجدداً پس از اختتام دوره قرنطینه داغی گذارده میشود.

ماده ۱۹ - حمل محصولات حیوانی خام از راه خشکی فقط از نقاط معینه قرنطینی اجازه داده میشود مشروط بر اینکه صاحب محصولات مزبور تصدیق مطابق مدل نمره (۲) منضمه باین قرارداد را ارائه بدهد.

ماده ۲۰ - برای مواد خام حیوانی فقط در صورت رعایت شرایط ذیل در بار بندی آنها اجازه عبور از سرحد داده میشود. بیه آب کرده در بشکه ها و یا صندوق یا لاوک ها روده کم نمک در بشکه ها و لاوک ها روده خشک نمک زده و آماده در صندوق یا سبد یا بشکه و بشم و موی خوک و استخوان و شاخ و سم در کیسه و یا بشکه عبور چرم احشام شاخدار درشت فقط بشرطی مجاز خواهد بود که کاملاً خشک شده باشد.

ماده ۲۱ - برای مواد خام حیوانی که در موقع معاینه بیطاری دارای بار بندی مطابق مقررات ماده فوق الذکر بوده و بهر نظارت صحی بیطاری مهور شده باشد اجازه عبور داده میشود.

ماده ۲۲ - مؤسسات بیطاری ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی موافقت میکنند همدیگر را متقابلاً از مسائل مربوطه بجزریان و توسعه امراض ساری حیوانی در خاک خود و همچنین از اقداماتی که برای جلوگیری از امراض مزبوره بعمل آورده اند مطلع نمایند بدین مناسبت طرفین همه ماهه اطلاعاتی راجع بجزریان امراض حیوانی و نیز زایرت های سالیانه و اطلاعات دیگری که حاکی از بیان وضعیت بیطاری و صحی طرفین متعاهدین باشد مبادله میکنند.

تبصره - هر یک از طرفین باید بکدیگر را متقابلاً از بروز طاعون گاوی و ذات الریه ساری احشام شاخدار درشت در مناطق سرحدی خود بشمع ۴۰ کیلومتر تکراراً مطلع سازند.

ماده ۲۳ - نظارت بیطاری طرفین متعاهدین از اطلاعاتی که راجع به بروز و سربت امراض ساریه حیوانی در نواحی واقعه در نزدیکی سرحد و نیز راجع باخفاء امراض ساری حیوانی از طرف اهالی حاصل مینمایند همدیگر را مطلع خواهند ساخت.

ماده ۲۴ - این قرارداد بصوبه مقامات مقننه طرفین متعاهدین خواهد رسید و مبادله نسخ مصدق آن در مسکو بعمل خواهد آمد - قرار داد مزبور برای مدت سه سال از تاریخ تصویب منعقد میشود و هرگاه یکی از طرفین متعاهدین بخواهد پس از انقضاء مدت مزبور از این قرار داد صرف نظر نماید باید قصد خود را کتباً در آخر مهال دوم بطرف دیگر اطلاع بدهد و الا قرار داد با همان ترتیبات سابق تمدید شده محسوب خواهد شد و بنابر این برای تمدید هم مادام که یکی از طرفین متعاهدین اصراف خود را کتباً بایکسال اخطار قبل اعلان نکرده دارای اعتبار خواهد بود.

اختیار داران فوق الذکر در تألیف مراتب فوق این قرار داد را امضاء و با امضاء خود مهور خواهند ساختند.

در شهر طهران در دو نسخه بزبان فرانسه تدوین یافت.

پروتکل

در موقع امضاء قرار داد صحی بیطاری بین دولت شاهنشاهی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی طرفین متعاهدین موافقت کرده اند که مدل تصدیقنامه که برای مواد خام حیوانی باید صادر شود بطور متمم تنظیم شده و بوسیله طرفین در موقع مبادله نسخ مصدق قرار داد مزبور امضاء خواهد شد

ضمیمه ماده ۷ قرار داد صحی بیطاری
مدل نمره (۱)

تصدیق بیطاری نمره . . . . .

- ۱ - تاریخ . . . . . ماه . . . . . سال . . . . .
- ۲ - محل صدور تصدیق بیطاری . . . . .
- ۳ - صادر کننده . . . . . اسم . . . . . نام خانوادگی . . . . .
- اسم مؤسسه . . . . .
- ۴ - آدرس صادر کننده . . . . .
- ۵ - نوع و قسم حیوانات (حیوان شاخدار درشت گوسفند - بز - اسب - الاغ - قاطر و غیره) . . . . .
- ۶ - تعداد اغنام و احشام . . . . . (بتمام حروف)
- ۷ - علائم . . . . .
- ۸ - از چه محل حیوانات می آیند . . . . .
- ۹ - نقطه سرحدیکه برای چرا گاه عبور میکنند . . . . .
- ۱۰ - محل و نقطه که عازم آن میباشند . . . . .
- ۱۱ - اطلاعات متفرقه . . . . .

امضاء کننده ذیل دکتر بیطار تصدیق مینماید که حیوانات مذکور در فوق سالم و از محل سالم و فاقد از امراض ساریه حیوانات میآیند و همچنین در محلی که از آنجا آمده در محلهائی که تا وصول بسرحد عبور کرده اند طاعون کماوی و آبله و سایر امراض ساریه مربوطه بحیوانات که موضوع این تصدیق می باشد در مدت ۶۰ روز اخیر وجود نداشته است.

محل امضاء دکتر بیطاری محل مهر

ضمیمه ماده ۱۴ قرار داد صحی بیطاری
مدل نمره (۲)

تصدیق بیطاری نمره . . . . .

- ۱ - تاریخ . . . . . ماه . . . . . سال . . . . .
- ۲ - محل صدور تصدیق بیطاری . . . . .
- ۳ - صادر کننده . . . . . اسم . . . . . نام خانوادگی . . . . .
- اسم مؤسسه . . . . .
- ۴ - آدرس صادر کننده . . . . .
- ۵ - نوع و قسم حیوانات (حیوان شاخدار درشت - اسب - بز - اسب - الاغ - قاطر و غیره) . . . . .

- ۶ - تعداد اغنام و احشام . . . . . (بتمام حروف)
- ۷ - علائم . . . . .
- ۸ - از چه محل حیوانات میآیند . . . . .
- ۹ - نقطه سرحدی که عبور خواهند کرد . . . . .
- ۱۰ - محل و نقطه که عازم آن میباشند . . . . .
- ۱۱ - اطلاعات متفرقه . . . . .

امضاء کننده ذیل دکتر بیطار تصدیق مینماید که حیوانات مذکور در فوق سالم بوده و از محلی که میآیند طاعون کماوی و ذات الریه حیوانات درشت شاخدار در مدت ۶۰ روز اخیر و همچنین وجود آبله و تب برفکی و سایر امراض مسریه مخصوص حیوانات که موضوع این تصدیق است در مدت ۳۰ روز اخیر اطلاع داده نشده است.

محل امضاء دکتر بیطار دولتی محل مهر

اجازه مبادله سه فقره قرار داد های مبارزه باملخ و دفع آفات نباتی و صحی و بیطاری منعقد شده بین دولت ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی بشرح فوق در جلسه بیست و چهارم مهر ماه یکهزار و سیصد و چهارده شمسی داده شد

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری